

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KOVA"
Published every Friday by the
LITHUANIAN SOCIALIST FEDERATION OF AMERICA
[Incorporated April 28, 1908.]
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

KOVA

LIEUVIŠKAS SAVAITRAŠTIS
"KOVA"
Išleina kas Pėtnyčia Leidžia
LIETUVIŲ SOCIALIZSTŲ SAJUNGA AMERIKOJE
Inkorporuota Balandžio 28 d. 1908.
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

Nr. 33. Philadelphia, Pa., 19 d. Rugsjučio (August), 1910 m. Metas VI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

TURINYS.

ĮVAIRŪS STRAIPSNIAI.

J.B.S.	Žodis stojasi kūnu ir gyvena tarpe mūsų.....	397
P.Kovas	Socijaldemokratų mokslo pamatai.....	398
J.B.S.	Apdraudos skyrėms klausime.....	399
Margeris	Ar ne tiesiausias kelias.....	400
	Chicagos Liet. Muzik. Konservatorija.....	402
	Kronika iš darbininkiško judėjimo.....	402

BELETRISTIKA ir POEZIJA.

J.B.S.	Šnipo mirtis.....	404
	LAIŠKAI Į REDAKCIJĄ.....	403
	KORESPONDENCIJOS.....	405
	SAJUNGOS REIKALAI.....	407

TIK ANT TRUMPO LAIKO PROGA.

Gauti vieną dolerį knygomis!

Kiekvienas, kuris tik per mane užrašys sau, arba kitą naują skaitytoją laikraščiui prikai, bne, prisijauant \$2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš čion paminėtų laikraščių: t.y. "KOVA", "LIETUVA", "VIENYBĖ LIET." ar "LAISVĄJĄ MINTĮ" per istius metus; taip pat gaus dovanai garsią knygą "BALTRAMIEJAUS NAKTĮ", verstą iš prancėzų kalbos, kurios kaina 70c. Ir dar "GRAMATIKA" (MOKYTOJA) iš kurios išmoksi anglišką KALBĄ taip labai r-ikalingą Amerikoje. Laikraščių prenumerata metams vistiek 2 dol. kaštuoja, jei užrašyt iš rėdystės, bet kuris per mane užrašys, tai gaus ir laikraštį ir labai naudingas knygas. Ka p tik prisijęs 2 dol už naują skaitytoją, tuojaus viską apturės. Metas skaitosi nuo dienos užrašymo. Duodu dovanas, kad laikraščių skaitytojai daugintųsi ir lietuviai, kaip ir esantimaučiai turėtų gramatiką, išmoktų anglišką kalbą.

JOHN NAUJOKAS, 120 Grand St., Brooklyn, N.Y.
THE JUNGLE „Raisių“ dar galima gauti, prisijauant VIENĄ DOLERI.

Revolucijos Glimimo Momentas.

NAUJAS GRAŽUS PAVEIKSLAS Šis paveikslas perstato Revolucijos glimimo momentą: sukylimą liaudies prieš caris ką vaidžią. Paveikslas didumas 14X16 colių, prekė su priliuntu 20c, daugiaus imantiems ant karto, nuleidžiama 50 procentų. Ji parduodam todėl taip pigiai, kad norime praplatinti tarpe darbinukų klesos revoliucioniskas mintis.
Norintėje turēt šį paveikslą kreipkitės į "Kovos" Administraciją.

Kiekvienam Sajungos draugui reikalingi.

Gražus prie laikrodėlio socijalistiskas rėtezėlis su globu, broliškai sveikinancios dvi rankos arba su svyturin ir socijalistisku parašu. Prekė už vieną 25c.
Socijalistiski ženkleliai visokių gatunkų: paprasti—prekė 5c, paauksnoti—25c; daugiaus imantiems nuleidžiamas nuosimtis. Reikalaudami sluskit pinigų krasos ženkleliais arba Money Orderiu. "Kovos" Administracija.

Pranešimas.

Šiuomi prancšame, jog jau sulaukėme ir 5-tą No. «Visuomenės». Prekė 25c. Kartu NN. 1-2-3-4 ir 5-tas, tik už 90c. Kurie norite tą naują pirmėivišką laikraštį skaityt, prisiųskit krasos ženkleliais užmokestį «Kovos» Administracijai, o touj bus jums prisiųsta Adresuokite sekanciai:
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

THE LITHUANIAN WEEKLY "KOVA" PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE Lithuanian Socialist Federation of America
J. B. SMELSTORIUS, Editor J. GRINIUS, Business Manager
SUBSCRIPTION RATES in all parts of the World
PRENUMERATA visose dalyse sviet
One year \$2.00 Vienoms metams \$2.00
Six months 1.00 Šešioms mėnesiams 1.00
Three months .50 Trims mėnesiams .50
ADVERTISEMENT RATES ON APPLICATION. APGARŠINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

"KOVOS" Spauštuvė spaudinam visokius spaudos darbus. Spauzdinam netik plakatus, tikietus ir programus baliams, bei teatram, netik visokius biznieriiskus apgarsinimus, draugystėm ir klubam konstitucijas, bet ir visokias dideles knygas. Užsaky-mus išpildom visuomet į laiką greit, gražiai, už labai prieinamą prekę. Turintieji kokį nors spaudos darbą, kreipkitės į «Kovos» spaustuvę kiekvienam laike ypatingai ar per laiškus sekanciu ant-rašu:

"KOVA"

1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
Telefonas, Keystone, Main 2958.

Naujiena! NEBUYUSI PROCA! Naujiena!

Nesulyginimai gražios iš atžvilgio artistiško padirbimo
ATVIRUTES, padirbtos iš garsingiausių tepliorių-artistų paveikslų žinomų visam pasaulijje.

Atvirutės kuotikriausiai padirbtos iš didžiųjų paveikslų labjausiai bran-ginamų didžioose muzėjuose Londone, Paryžiuje, Louvre, Madrite etc. Spaudintos ant puikios storos bristol popieros, puikiomis naturaliskomis spalvomis, su paauksotais kraštais. Yra tai gražiausios atvirutės, kokias galima, kur-nors gauti, nes importuotos iš užsienio.

Kaina tik 10c. viena. 3, už 25c. 7, už 50c.
Už \$1.00, 15 atviručiu.

✦	YPATINGA PASTABA	✦
5c.	Atkreipiame atydą ant puikiai padirbtos atviru-tės, perstatancios Francuzų aficiera, autoriu Marselietes, Rouget de l'Isle , pirmu kartu savo parašytą giesmę giedantį Strassburgo burmistro Dietricho namuose. Atvirutė perstato tarsi gyvą paveikslą, įvalzdina tą įspudį ir užsidegimą, ko-kius pagimdė klausytojuose pirmu kartu užgie-dota ta šventa pavergtajai žmonijai giesmė.	5c.
✦		✦

Kiekvieno darbininko širdije privalo sleptis paminklas poetui-tvėrsliui tos giesmės, kuri veda minias kovon už laisvę, kiekvienam yra vėrta matyti bent paveikslą jos autoriaus. Iš priežasties 150 metinio jubilejaus "Marselietės" šiais metais, atvirutės parduodamos bus tik po 5c. viena.

ADRESUOKIT TAIP: "KOVA" Atvirų Laiškėlių Skyrius.
1815 E. Moyamensing Ave. PHILADELPHIA, PA.

„KOVOS“ Agentai.

- J. RUDMINAS**
Kazano Aptiekoj, Shenandoah, Pa
- J. VISOCKIS**
8139 Vincunas Road, Chicago, Ill
- FR. GOLUBICKI**
Box 172, Melrose Park, Ill
- J. MATJOŠAITIS**
120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.
- G. A. PUPAUSKY & CO.**
2342 S. Leavitt St., Chicago, Ill.
- MATT SENKUS**
46 Knox St., Lewiston, Me.
- A. M. RUKAS**
72 Hudson ave., Brooklyn, N. Y.
- J. ŠUKIS**
70 W. 25th St., Chicago, Ill.
- J. PETRIKIS**
1514 Ross Ave., Scranton, Pa
- J. M. ŠIMKUS**
4619 S. Ashland ave., Chicago, Ill.
- A. A. REKLAITIS**
234 Wayne St., Jersey City, N. J.
- SIMON KARALIUS**
342 Lenox St., Norwood, Mass.
- P. A. JETULEVIČIUS.**
Box 203 Lawrence, Mass.
- V. STRIGAS.**
3207 Salmon St., Philada, Pa.
- F. STASIUKELIS.**
Box 1588, Fitchburg, Mass.
- J. A. TILINDIS.**
1115 Exchange av. E. St. Louis, Ill.
- M. GELGOTA.**
1212 Buttonwood Philad, Pa.
- K. ARMINAS.**
Box 7 Willamston, Pa.
- J. ZALANSKAS.**
11 Charter, St Elyster, N. H
- A. KALASKY**
Box 1306, Renton, Wash
- A. UNGURAITIS.**
120 Grand, St. Brooklyn, N. Y.
- A. KAZEKEVIČIUS.**
PO. BOX 60, Edwards Ind.
- J. BINDOKAITIS.**
71 Henry St. Rochester, N. Y.
- M. K. ŽVINGILAS.**
18 Foley st. Bristol, Conn
- ONA PETRAUSKIŪĖ,**
keliaujantis agentas:
1020 Butler St. Easton, Pa.
- ALEX. BASEVIČIUS**
3019 Pulaaky All., Pittsburg, Pa.
- V. K. RAČKAUSKAS**
1401 N. Main Ave. Scranton, Pa.
- P. GLAVECKAS**
635 W. Lombard St., Baltimore,
- J. KALAKAUSKAS**
55½ Green St., Worcester, Mass.
- J. J. VAITKEVIČIUS**
227 Chapel, St, New Haven, Conn.

NAUJAS ISZRADIMAS
Sustiprinimui ir Užlaikymui **PLAUKU.**

Ar norite užlaikyti plaukus ant galvos? Slenka plaukai? Galva plika? ant veido yra papučkal? norite gaut rodą, kaip išgydyt ligas? Jeigu plaukai slenka ir randasi Pleškenų tai yra ženklai, kad galva pariliks plika už kelių mėnesių jeigu nesigydysi. Jeigu norite galite atsisiųkti per laisvą, o bus išleista Dykal visi aprasymai nuo ko plaukai slenka ir pleškenų atsiradimas, gyduoles nesijunčiame panevalli ir C. O. D. nebijokite pasątyti laisvą, nes už rodą nekastuos nė cento. Turime apie pusę milijono padėkavonių nuo žmonių visokių tautybių. Rašyk pas: Drs. Brundza Co. Broadway & S. 8th st, Brooklyn, N. Y.

17 AKMENAIŠ
“RAILROAD”
LAIKRODĖLIS.

Ausuke užsakamas ir užstatomas, vyrams ar moterims. Auksu dengtas, gvarantuotas 20 metų. Lukstai abi pusės uždaromi, gražiai engraveruoti. Absolutiškai teisingai laiko laiką, specialiai vartojamas per tarnaujančius prie geležinkelių ir per nuolat keliančius. Pasigisime vyrišką ar moterišką laikrodėlį gavę pareikalavimą ir antrą per C. O. D., leidžiame išgaminuoti ir užmokėti tik \$5.75 ekspresul. Jei rasite netinkantį, sugrąžinkite. Atmink, kad tu gal už panašų laikrodėlį užmokėti \$35.00, jei ji tau sulūtytį pirkti iškalbus pardavėjas. Prie laikrodėlio mes duodame 14 karato pasaukuotą retėželį su broliuku dykal. **EXCELSIOR WATCH CO.** 908 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

Geri dantys yra neatbutinal reikalingi gera sveikatal, todėl nueik pas dentistą

Dr. J. I. Halpern
868 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.

Jis sutvarkis tavo dantis už žema preke. Traukia dantis be skausmo, indeda naujus. Kalba lenkiškai.
Valandos: Dienomis 9 iki 3 vaka
Nedėliomis 9 iki vak.

Carsinkities
“KOYOJE”

Su rankų darbu neilgai gyvesim!

Pagal pranešimą „Kovos“ No. 32, jog „Kovos“ spaustuvė būtina reikalinga mašina raidžių statymui, nereikalaujant platesnių išvadžiojimų, tūli draugai jau prisiuntė savo pritarimus, ketindami skubiai prisidėt ir su pinigais. Todėl neabejotina, jog trumpame laike „Kovos“ spaustuvė tikrai susilauks taip pageidaujama dalyką. Kuomi išnašumą darbo daugiau negu dvigubai padidis, o su tuom drauge ir išdą sustipris. Todėl draugai! Kas kiek galėdami pasiskubinkit, nes tas priguli tikrai nuo jūsų. Kuo greičiau mes mašiną turėsime, tuo daugiau sąjunga pelno turės.

„Kovos“ Admin.

DIDYSIS GYDYTOJAS NEW YORKO,

Ferdinand Hartmann

PRANESZA NESVEIKIEMS VYRAMS IR MOTERIMS SAKYDAMS:

neriekia ilgiau sirgti ir vargytis ligoms, nes aš Jus išgydysiu; todėl, kad aš per 20 metų tyrinėjus medicinos mokslą ir gyduoles, už tai žinau, kurios geriausia gydo sergančio žmogaus kuna, per tai su geriausia pasekmę New Yorke išgydžiau daugiau žmonių, negu koks kitas daktaras teip pat placioje pasaulėje. Aš išgydžiau tokias ligas, kurių jau nieks neįstengė pagelbėti ir kiti daktarai buvo pripažinę už neišgydomas;--- per ką turiu daugybes padėkavonių ir už moksliskus darbus už tai, kad aš pramaniau jog:

KRAUJAS YRA TAI PAMATAS SVEIKATOS IR GYVASTIES.

Gyduolės, kurios nepataiso kraujo yra negeros ir negali išgydyti ligas, nes blogas kraujas, pradžia visokių ligų. Užtikrinu, kad mano visos gyduolės yra pritaikytos prie kiekvienos ligos; už tai ir daugiausia sergančių išgydžiau ir tuos, ką kiti daktarai neįstengė.

Pasargą: aš nesu institutas, nesidengiu numirusio kito daktaro vardu, ne humbukas, ne nigeris šundaktaris, --- bet **TIKRAS DAKTARAS MEDICINOS** ir sergantį, kurį apsilmu tai ir išgydau.

SKAITYK ŠTAI KĄ IŠGYDYTI RAŠO:

Tegul bus pagarbintas Jezus Kristus.

Daktaras Hartmanas, esu neišpasakytai dėkingas, už išgydyma mane nuo ligos abelno nupuolimo ant sveikatos nusilpnėjimo, ką gavau tą liga per saužagiavima.
M. ANDRUŠENKAS.
Clairmont, Cal.

New York, 5 Geg, 1910.

Aš žemiū pasirašę, širdingai dėkavoju Dr. Ferd. Hartmanui, už išgydymą nuo ligos, kuri kankino maną per 3 metus, skaudėjimas vid. riuose, pagedusų nervų ir kraujo; kas labai mane privargino. Nors kiti neįstengė išgydyti, bet, kad Dr. Hartmanas pataikė, greitai ir pamatiškai išgydyti, tad pripažystų, kad esi geras daktaras New Yorke.

Pilnas guodonės **FR. LEVAČEKS,**
544 W. 50 St., New York, N. Y.

Teisybe pati uz save kalba. Geresniu darodumu negalim reikalaut.

Kad sergi pats arba tavo pažįstamas bei sesuo arba brolis, jei negali ateiti nėra skirtimo kaip toli gyvenate, parašyk apie liga lietuviškai, aš duosiu rodą ir **IŠGYDYSIU:**

Skaudėjimą šnarių, kaulų, strėnų, kojų, pečių ir nedirbimą vidurių Galvos skausmą, širdies ir plaučių ligas, snnkiaus kvėpavimo, slogų ir nusilpnėjusius vyrus, dyspepsijos, nervų ligos, taipgi nuo jaunystės klaidų, įgautų nesveikumų, sėklos nubėgimo, blogų sapnų, visokių užsikrečiamų slaptų lig. Teip-pat **MOTERŪ:** skausmingų mėnesinių, baltųjų tekėjimo, gumbo ligų; neatbokit' kad kiti daktarai Jums nepagelbėjo, aš kad apsiimu, tai ir išgydysiu šviežias ir užsisenėjusias visokias ligas. Geriau, kad iš karto pas mane atsišauktumėt, pirmiau negu kur kitur. Rašyk kaip moki ir kaip jauti nesveikumus savyje, aš suprasiu, ištirsiu, kad reikės pritaikysiu gyduoles, kurios yra naujausio išradimo o apturėsi sveikatą. Aprašant ligą, klausiant rodos visada adresuoti ant mano vardo taip:

Dr. Ferdinand Hartmann,

218 East 14-th St. New York, N. Y.
Ofiso val. nuo 11 iš ryto iki, 5 val. po piet. Nedėlioms nuo 10 iki 1 po piet.

„KOVOS“ administracija knygu katalogus išsiunčia dovanai. Reikalaukite.

ŽODIS STOJASI KUNU IR GYVENA TARPE MUSU.

SOCIJALIZMO mokslo priešai, apginėjai nelemtų santi-kių, kokiuose kapitalizmas priverčia žmones gyventi, kaip tankiai ir po šiai dienai užmetinėja socialistams, kad jų skelbiamas mokslas tai neįvykdomas svajonės, kad socialistai skrajoja padangėse, bet negal nusileisti ant žemės, kad savo svajones surealizuoti, nes jie nesuprantą «biznesinių» būdų, kaip visuomeniškus reikalus vesti ir kaip juos atlikti.

Sunku buvo socialistams tokius nepamatotus užmetimus atremti, neturint savo rankose tvarkymo vadžių, kad galima būtų gyvais faktais parodyti priešams, jog socializmo mokslas galima pritaikinti prie gyvenimo. Štai vos prieš kelis mėnesius socialistai gavę miesto valdžią į savo rankas Milwaukėj jau aiškiai darė, ką «svajotojai» gali nuveikti, gavę šiekias-tokias pagrindas po kojų.

Nuo pat apėmimo valdžios mieste, matome visupaveizdingiausių socialistų gaspadoriavimą, o tą pripažįsta šiandien ir tie, kurie vadino socialistiškus reikalavimus neįvykdomomis svajonėmis.

Pirmesnioji miesto valdžia miesto išdą palikusi tuščiu, paėmusiems į savo rankas miesto rėdą socialistams reikėjo visupirmu surasti būdus, kaip pagerinus miestieškų finansus. Suprantama, kad neužkrovė jie ant gyventojų naujų mokesčių, neužtraukė ant miesto skolų, kaip paprastai daro demokratai ir republikonai, bet sutvarkydami reikalus panaikino nereikalingus urėdus arba sujungė du urėdus į vieną, užsikraudami ant savęs sunkesnę darbą by tik sumažinus išlaidas. Į kiekvieną valdybos skyrių pasamdyta žmonės su plačiausiais patyrimais — ekspertus, kad vedami miesto darbai būtų atlikti tikrai gerai, kad kontraktoriai nelobtų žmonių pinigais.

Sveikatos užžiuros skyrius pavesta žmogui pilnai apsipažinusi su reikalavimais mokslo dėl užlaikymo gyventojų sveikatos. Šisai nesėdi rankas susidėjęs ir, užsidėjęs kojas ant stalo, nerūko cigarus, bet peržiūri kiekvieną užkampį miesto, įvesdamas visur kur galima, ypač fabrikose, darbininkų sveikatos apsaugas. Iš priežasties kad daugybė namų, apgyvendintų per darbininkus, atrasta netinkamais gyvenimui dėlei jų kenksmingumo sveikatai, Sveikatos Užžiuros skyrius stengiasi blogą prašalinti ir tą uždavinį atlieka.

Kadangi miesto mokesčių nepakanka apdengimui reikalingų išlaidų, miesto valdžia rado reikalingu pačiam miestui imties už vertėivystės. Tiesa, kapitalistiškoj tvarkoj esančiam miestui negalima savistoviai gyvuoti, negalima užvesti nuosavos skerdyklos, nuosavos šakrovos kuro, ledo ir t.p., tečiaus miestui įstatymais neužginta pirkti žemę ir ją pardavinėti norintiems pirkti. Tą progą socialdemokratai Milwaukėj nusprendė išnaudoti miesto ir darbininkų naudai. Vakarinij miesto dalyje apipirkta 2000 akru žemės ir nuo berželio mėnesio š.m. pradėta išmatuoti ir sutvarkyti ją. Gangreit prasidės statymas namų darbininkams. Tas žemės plotis sutvarktas šiaip: viduriu apgyvendinto ploto tęsis 150 pėdų platus kelias. Plečiai (lotai) namams turi 50 pėdų pločio ir apie 80 pėdų ilgio. Taigi namai turinti 25 pėd. pločio stovės viens nuo kito per 25 pėdas atstumo. Todėlei oras čia negal būt lyginamas su sugrūstų miesto gatvių oru. Tuose miesto lėšomis statomuose namuose turi būti įtaisytas visas įrėdimas, kokio tik sanitariški reikalavimai reikalauja; taigi centralinis apšildymas, elektrinė šviesa, maudyklės su šaltu ir šiltu vandeniu, prietaisais skalbimui, prosijimui, virimui, kepimui ir visokiems naminės liuobos darbams. Namai apsiausti darželiais ir medžiais.

Apskaitliavimas parodo, kad miestas gali parduoti žemės sklypą (lotą) už \$53.00, o kuomet ant tos žemės bus pastatytas namas su minėtomis įtaisomis ir aprūpinimu, galima bus parduoti už

\$1,500.00, arba augščiausią kainą skaltant, už \$1,800.00 labai lengvomis išmokėjimo išlygomis.

Viduriu paminėto, 150 pėdų plataus kelio eisiąs gatvinis geležkelis iš abiejų pusių apsodytas eilėmis medžių, nuo kurių iki geležkelio vėžių tęsis žolynai, kurie, kaip žinoma, suryja dulkes, kenksmingas sveikatai. Naktimis tuo geležkeliu bus gabenama įvairų produktai ir prekiai, reikalingi kasdieniniam gyvenime. Nauji tramvajai (gatvekariai) įtaisyti bus su visomis geriausiomis patinkamybėms dėl važiuotojų, tat tikima, kad gangreit Beggso gatvekarų kompanijos netikusie gramozdai turės eiti šalin, neišlaikę konkurencijos ir kompanija priversta bus išsižadėti privatiško intereso, o tokiu būdu tikimasi viso miesto gatvinį geležkelių gauti į miesto nuosavybę. Toj pačioj gatvėj šalimis bus keliai vežimams. Pašalinės gatvės bus siauros, kad nedaryti bereikalingų išlaidų jų prižiūrėjimui ir padirbdinimui. Kas keli blokai bus įtaisyti sodnai, kur bus prūdai, vandenčirškiai ir žaislų įtaisais vaikams ir suaugusiems, ar tai lauke, ar tam-tikrose svetainėse, kur galima bus praleisti liuosas laikas kudikiams, jaunimui ir suaugusiems, nes svetainėse bus knygynai, susirinkimams, paskaitų skaitymams ir pasilavinimams salės. Rodosi, bereikalinga būtų aiškinti, kad tokios vietos atitrauks žmones nuo lankymo smuklių ir išnaudojimo vietų. Šis plianas įtaisymo žmonėms tokių susirinkimo vietų beabejo išriš sykiu klausimą, kaip apginti darbininkus nuo alkoholiaus. Girtuokliavimas palengva išnyks, kaip tik žmonės ras patinkamas pasilinksminimui vietas, kuriose nebus apilėšiami, kad sukrauti milijonus privatiškam savininkui. Kadangi žmogus negali gyventi atskirai, bet vis jiesko sau smagumo draugystėje kitų, įsteigimas tokių vietų, kaip viršpaminėtos, turi labai didelę svarbą gyvenime.

Iš kur imti to visko įtaisymui ir įsteigimui reikalingus pinigų? Ir šis klausimas pasakys gal ne vienam, kad socialistai darydami savo plianus niekad nesiliauja svajoti apie rojų ant žemės, bet tas rojus reikia pirkti, o pirkti be pinigų tai negalimas daktas. Jeigu savo plianą norės išpildyti ir jie turės užkrauti ant miesto mokesčių našta. Beabejo, kapitalistai tik panašiai turėtų pasielgti, bet socialistai jiesko būdų, kaip neapsunkinus gyventojų mokesčiais galima sutaupinti reikalingus pinigus. O kaip jie tą padaro, štai keli pavyzdžiai: Milwaukės miesto valdžia perdirbus miesto vandentraukius, įtaisė juos taip, kad šeimyna už vandenį moka tik 8 centus ant mėnesio, o bet iš to miesto išdan įplaukia gryno pelno į metus \$53 000. Bendra vertėivystė yra bendra nuosavybe ir neatiduoda pelną į privatišką kišeniui, o turint iš bendros vertėivystės pelną, galima kalbėti apie įvykdimą plačiausių plianų ir surealizuoti plačiausius reikalavimus. Todėl ir plianas įsteigimo to visko, kas sumanyta ir kas reikalinga socialistams nebus persunku išpildyti. Darbas dėl to pliano išpildymo jau pradėtas; iki spalio mėnesio gatvės ir žemė namų statymui bus išmatuotos. Pradėta darbas prie miestieško geležkelio. Miesto taryba nutarė būdavoti centralinę gatvinių ir požeminių geležkelių stotį prie Cedar gatvės, kur bus įsteigtas pilietiškas centras (civic centre). Čia jau pastatydinta auditorija, kur telpa 15 tūkst. vietų žmonėms, dabar rengiama statyti geležkelinę stotį, o po to bus su būdavota generalinė policijos stotis, kam paskirta jau \$250.000 ir plianai užtvirtinti.

Žodžiu sakant socialistų žodis stojasi kūnu ir gyvena. Visi miestieškos valdybos skyriai darbuojasi labai žmonių ir darbuojasi pasekmingai. Socialistai atmindami, kad turi valdžią, įduotą jiems per žmonių valią, tą žmonių valią jie ir pildo tą pačių žmonių labui. Tie gyvi, sausi faktai patįs taip daug sako, atskleidžia tiek daug sveikos minties ir vilties žmonėms, kad komentarai čia nereikalingi. Jie geriausiai pertikrina socializmo priešus ir nesuipratusius, jog tikrą laimę, tikrai lygų, žmonišką draugijinį gyvenimą gal įvykdyti tik socializmo vykdytojai.

MS VY-
YDAMS:
s ligoms,
š per 20
ir gyduo-
sia gydo
su geriau-
daugiau
aras tep-
lau tokias
pagelbėti
až neišgy-
padėkavo-
tal, kad

ASTIES.

gali
ligų
ie kiek-
au ir tuos,

taro vardu,
ARAS ME-

i dėkingas,
t sveikatos.

darody-

brolis, jei
apie liga

bimą vidurių
logų ir nusilp-
klaidų, įgau
žiamų slaptų-
ekėjimo, gum-
apsiimu, tai
kad iš karto
p moki ir kaip
ritaikysiu gy-
Aprašant ligą,

N. Y.
0 iki 1 po piet.

gu kata-
aukšte.

SOCIJALDEMOKRATU MOKSLO PAMATAI.

Išaiškinti žengiamosios
Erfurto programos dalies.

Parašė K. KAUTSKY.

Iš vokiečių kalbos vertė P. KOVAS.

(Tąsa.)

To negana. Juk ir pereitose gadynėse buvo vargo, išnaudojimo ir spaudos, tačiau išnaudotojai ir prispaudėjai bent viena suteikdavo vargšams: šioki-toki būvio tikrumą.

O dabar! Šiandien prieš darbininko akis nuolatos stūkso bedarbės šmėkla, o ūkininkui ir amatninkui grėšia nusigyvenimo pavojus.

Ar ras šiandien darbininkas uždarbį ar ne, tatau beveik nepridera nuo jo paties, nuo jo apsukrumo ir stropumo: tatau pridėra visupirma nuo rinkos stovio, kuriai pristato prekes toji išdirbimo šaka, kurioje jisai turi įieškoties darbo. Apskritai imant, rinka darosi vis platesnė, vienok proletarų skaitlius ir darbo pajėgos, kurios siūlosi kapitalistams, auga dar sparčiau už ją, dėlto, kad eina ilgin darbo laikas, eina didyn darbo spartumas, tobulinasi mašinos, į darbininkų eiles stvoja moters ir vaikai, ir nusigyvena smulkieji savininkai ir tt. Todėl kapitalas niekuomet, net didžiausio bujojimo laikuose neįstengia sunaudoti visų darbo pajėgų, kurios jam siūlosi. Visuomet yra bedarbių būriai, iš kurių susideda vadinamoji pramonijos rezervo armija.

Ji darosi mažesnė, kuomet pramonijos reikalai eina gerai. Bet ji tampa skaitlingesnė, kuomet pramonijos reikalai suklumpa, kuomet ateina krizisas. O tai atsitinka dažnai. Krizisai dėl hiperprodukcijos (produktų pertekimo) pasidarė šių dienų visuomenėje neišvengiamu apsi- reiškimu.

Jie dygsta ant prekių išdirbimo dirvos. Prekių išdirbimas, kaip žinome, yra savarankiu, vienas nuo kito nepriderančiųjų savininkų varomas išdirbimas. Išsiplėtojus prekių išdirbimui, kiekvienas išdirbėjas (savininkas) gamina išdirbinius beveik tikrai rinkai (pardavimui). Bet rinkos sąlygos nuolatos mainosi. Atskiras išdirbėjas nežino, kiek prekių atgabės ant rinkos jojo konkurentai, jisai taip pat nežino, ar daug pirkikų jisai tenai užtiks, ar daug jie turės pinigų. Todėl paprastai esti pridirbama prekių arba per daug arba per mažai. Pareikalavimas (prekių) beveik niekuomet neesti lygus (jų) pasiūlymui.

Tečiaus, kaip ten nebūtų pragaištingas toksai apsi- reiškinimas atskiriems prekių pardavėjams, visuomenė neturėjo iš to didelės blėdies, kol neišsiplėtojo stambusis kapitalistiškas išdirbimas.

Visai kas kita, šiam atsiradus. Visas išdirbimas virto prekių išdirbimu. Išdirbimas suvartojimui tapo nustumtas į paskutinę vietą. To negana. Tarpe išdirbėjo ir suvartotojo išdygo vaizbininkas. Susižinojimo priemonėms pagerėjus, rinka pasidarė dang platesnė. Josios santikiai dabar yra nepalyginamai sunkiaus atspėti. Ant rinkos gal esti dar vis reikalaujama naujų prekių, o vartotojai jau turi viso-ko pakaktinai prisipirkę. Vienok svarbiausia čia tai, kad išsiplėtojusi pramonija turi galę ūmu laiku priversti dideles prekių daugybes, ko pirmiaus nebūdavo. Iš vienos pusės mašinomis padidintas darbo išnašumas, iš kitos — skaitlinga pramonijos rezervo armija, suteikia ga-

lą staigą praplatinti išdirbimą ligi nepaprasto laipsnio. Kiek pasididinęs prekių pareikalavimas ant rinkos, toj dar labiau padidina išdirbimo smarkumą. Jeigu tatau tęsiasi ilgesnį laiką, tai pagaliau atsiranda tiek prekių, kad jų nebėra kam išpirkti: šit ir krizisas su visomis savo pasibaisėtinomis pasekmėmis!

Juo labiau plėtojasi kapitalistiškas išdirbimo būdas, juo platesnė darosi pasaulio rinka, juo labiau stambusis išdirbimas nustelbia smulkųjį, juo painesni darosi santikiai vaizboje, — tuo pragaištingesni tampa tie krizisai, tuo tankiaus jie atsikartoja.

Prieš šitą apsi- reiškimą kapitalistai nieko neįstengia padaryti. Jie valdo išdirbimo priemones ir patį išdirbimą; jie giriasi, kad be jų išdirbimas sustotų ir paliktų neaprupinti visuomenės reikalai, o šit jie kas kelinti metai gauna patirti, jogei nuo jų neapribotos privatiškos nuosavybės kaip tik ir pareina tie pragaištingieji krizisai, kad jų šeimininkavimas veda išdirbimą betvarkėn ir suiriman, jogei tasai būdas, kuriuo jie mėgina aprupinti visuomenės reikalus, stumia josios narius į vargo ir bado nasrus.

Krizisai netiktai nuvyvendina daugelį pačių kapitalistų, bet jie parodo taipgi, kad visas dabartinės visuomenės sutvarkymas, kurioje išdirbimo priemonių nuosavybė priklauso kapitalistų klesai, ir kapitalistiškas išdirbimo būdas — yra jau atgyvenę savo laiką. Kapitalistų klesai jau nebeįstengia pildyti tuos uždavinius, kuriuos ant jų jų sudeda jų privatiškoji nuosavybė, pastaroji gi pavirto dideliu pavojum visuomenei, pavirto kliūtis, trukdančia tolimesnį visuomenės gyvavimą ir plėtojamąsi.

Krizisai žūdo visas visuomenės klesas, išimant tiktai saujalet turtiniausiųjų kapitalistų, kurie naudojami visuotino suirimo laikais, kaipo proga, prisigrūsti kišenes pa- nuštųjų savo konkurentų turtais.

Tečiaus daugiausia nukentčia žemesniosios klesos. Ant jų puola visos tos baisenybės, kurias kitąsyk atnešdavo nekultūringiems žmonėms blogi metai ir maras. Jie kenčia ne dėlto, kad būtų permenkos visuomenės pajėgos, tiktai dėlto, kad netikusi yra visuomenės organizacija, kuri neįstengia suvartoti tų pajėgų visuomenės naudai.

O neišsakomos kančios dėl hiperprodukcijos (produktų pertekimo) grėšia pavirsti nuolatiniėmis.

Be paliovos plėtodamas ir didindamas savo išnašumą (dėl technikos pagerinimų ir vis didesnio darbo padalinimo) kapitalistiškas išdirbimas reikalauja tolyn vis platesnės rinkos užsieniuose. Ši tečiaus vietoje plėtotis eina mažyn, kadangi visos kultūringosios tautos pasaulyje pavirto arba pradeda virsti kapitalistiškoms; buvusieji geriausi kapitalistų pirkėjai Europoje tampa jų konkurentai.

Tatau reiškia, kad hiperprodukcija darosi nuolatiniu visuomenės apsi- reiškimu. Išdirbinių pirkti nėra kam, išdirbimas turi vis tankiaus ir tankiaus sustoti.

Išdirbimo pajėgoms šių dienų visuomenėje nebeatsako privatiška išdirbimo priemonių nuosavybė. Visuomenei belieka pasirinkti viena iš dviejų: suirti ir supūti, kaip Rymo imperatorių valstybė, arba panaikinti privatiškąją išdirbimo priemonių nuosavybę. Žemesniosioms, išnaudojamoms visuomenės klesoms belieka kovoti už tai, arba žiūrėti sudėjus rankas, kaip jų eiles naikina sunkus darbas ir bedarbė, prostitucija ir prasikaltimas.

Pasirinkti, rodos, nesunku.

(T. B.)

Apdraudos skyriaus klausime.

Kilus klausimui apie įvykdinimą sąjungoje apdraudos skyriaus, tuli sąjungiečiai sumanymą atmeta, kaip negalintį mums socialistams dalyką. Nors kas toks iš mislytojų yra pasakęs, kad nieko nėra negalimo, viskas yra ir turi būti galimu, tečiau ne kiekviens dalyką iš pirmo pažvelgimo pasirodo galimu ir tik įeinant į tą negalimą dalyką gilyn išpalengvo gauname persitikrinti ar ans yra «galimu», ar gi ne. Lyginai persitikriname, kad pasakymas «nėra nieko negalimo» turi savyje daug teisybės.

Kad Sąjungos Centro Komitetų konferencija pripažino šį klausimą svarbiu ir atidarė «Kovos» špaltas šio klausimo gvildinimui, laikau sau už pareigą tarti keletą žodžių tame klausime, tikėdamasis, kad sąjungiečiai dalyką rimtai apsvarstys ir tas gal leis visiems mums persitikrinti, jog neviskas mums socialistams yra negalimu.

Visupirmu turime atminti, kad laukdami socialistiško surėdymo, kuomet visokia privatiška nuosavybė pereis visuomeniškon nuosavybėn, gyvename dar laikuose, kuomet be privatiškos nuosavybės reikia pragaišti. Atsisakyti nuo tos privatiškos nuosavybės mes socialistai šiandien jokiū būdu negalime, bet turint ją, kad ateis laikas perdavim jos visuomenės nuosavybėn mes socialistai su mieliausiu noru galėsime sutikti, nes per tai nieko nenusitosime, apart naštos, kuri mus slėgė. Taigi taip į dalykus žiūrint, randame, kad mums socialistams šiandien visai nėra reikalo bjaurėties valdymu savos nuosavybės, kad ir mums ją turėti yra galima ir net gi reikalinga, kad pagerinti sau medegišką stovį taip labai reikalingą mūsų kovoj už socialistišką idėją, už ateities surėdymą.

Taip trumpais žodžiais paaiškinus, kad yra galimu savo nuosavybę turėti, eikime prie dalyko, ar galima mums įvykdyti sveikatos ir gyvasties apdraudos bendrovę?

Nenusigąskite draugai-idealistai, pamatę, kad to sumanymo surealizavimas reikalauja visupirmu kapitalo, dagi nemažo, nes 25.000 dolerių. Taip, kad galima būtų inkorporuoti tokią bendrovę reikalingas yra kapitalas 25 tūkstančiai dolerių kaip užtikrinimas išmokėjimo. Šis kapitalas susideda iš, taip sakant, «įstojimo» mokesčio. Taigi nusigąsti nereikia, nes jis susidės tokiu būdu, kaip susidėjo Lietuvos Susivienijimo, arba kitų bendrovių «stock» kapitalas. Įkorporuojant reikia užtikrinti, kad tokią sumą (stock) kapitalas pasieks, bet ta suma gali praaukti ir tas nieko nekentkia.

Idant tą dalyką suprasti aiškiai, paduodu čia tą, ką patyrėme nuo advokatų tame klausime:

1) Kapitalas nemažiau 25 000 dolerių reikalingas dėl užtikrinimo bendrovės išmokėjimų; kapitalas pasidaro iš parduodamų akcijų (šerų), kurių vienos kaina negal būt mažesnė \$10.00. Kapitalas negali eiti kitokion apyvarton, kaip tik turi būti idėtas į nejudinamąjį turtą (Real Estate) dėl užtikrinimo bendrovės sąnarių, kad tas kapitalas nepragaiš niekad.

2) Sąnarys įstodamas į apdraudos bendrovę, moka įstojimo \$10.00, už kuriuos gauna bendrovės akciją (šerą) užtikrinančią jį (sąnarį), jog yra savininku į kapitalą idėtos dalies pinigų.

3) Mėnesinė mokesčio sąnario negal būt mažesnė \$1 00; pašelpa \$10.00 per savaitę; posmertinė neaugštesnė \$250.00. Iš sąnarių mėnesinių mokesčių mokamos ligoniams pašelpos ir mirusiams posmertinės.

Tai yra principijališki įstatai, be kurių Apdraudos bendrovė, ar skyrius, kaip mes ten jį neužvardįsime, negali gauti inkorporavimo paliūdijimo (čarterio).

Bendrovės valdyba turi susidėti iš prezidento, sekretoriaus, išdininko ir tarybos (board of directors), kuriais gali būti (rodosi

privalo būti), tie penki piliečiai, kurie išima čarterį ir jei reikalas būtų išrinkti kiti 5 nariai, taip kad tarybos narių skaičius neperviršytų 10. Nereikalaujant 10, galima pasikakinti puse to skaičiaus bei arti dešimties. Ta valdyba su direktoriais veda visus bendrovės reikalus. Vidurinė tvarka gali būti tokia, kokios reikalauja nariai.

Beabejo ne vienas pasakys, kad tai tikras kapitalistiškas užvedimas, bet koks šiandien užvedimas nėra pritaikintas prie kapitalistiškos sistemos?

Kaip minėjau reikalaujamas kapitalas 25.000 susidės iš įstojimo mokesčių. Už tuos mokesčius kiekvienas sąnarys gauna akciją, liūdijančią, kad yra bendru savininku «stock» (nejudinamo) turto. Ar greit tą kapitalą bus galima surinkti, ar negreit — tas nesvarbu. Tiek tik, kad surinktasis (kiek jo nebus) tuojaus turi eiti į Real Estate. Čia dabar yra svarbu tas, kad nesuprast klaidingai «real estate» (nepajudinamąjį turtą). Visai nereikia manyti, kad tas kapitalas turi būti pavestas kokiai kapitalistų kompanijai, kuri trauks sau iš jo nuošimčius, kaip daroma su Susivienijimo pinigais, laikomais bankose. Daleiskime, idant kapitalas nuošimčius atiduotų mums patiems tam kapitalui turi būti surasta lokacija (idėjimas), kuri nesipriešintų socialistų principams ir iš kur nauda neitų į kitų kišenių. Pavyzdžiui galima už tuos pinigus pirkti žemę, įmokant nors tik dalį jos vertės; galima paskolinti net pačiai LSS-gai, kuri gal už tuos pinigus nupirkti namus ir ir «mortgage» (morgičius) išmokėti Apdraudos Skyriui ar bendrovei, vietoj, kad mokėti kokiam kapitalistui. Žodžiu sakant kapitalą galima idėti į savo nejudinamą turtą. Už juos galima pabūdavoti svetainę, už juos galima (pasiskolinus) leisti literatūrą, kokias mums reikalinga, suvortoti tokiems tikslams, kurie nėra priešingi mūsų socialistiškiesiems siekiams, ir kurie nešų naudą ne spekuliantams, bet mums darbininkams, kovojantiems už ateities surėdymą. Rodosi, smulkesnių smulkmenų aiškinti nėra nė reikalo, nes lengva suprasti, jog įvykdinimas Apdraudos Skyriaus yra galimu ir reikalingu, kadangi mūsų reikalų nieks neaprupis, bet mes patįs juos turime aprūpinti.

Priimti tokias sistemas, kokias turime savo Susivienijimuose, tai būtų bergždžias darbas, nes tos sistemos, kokias turime Susivienijimuose šiandien jau atgyvena savo laikus ir Susivienijimai, kaip ten jų tautiečiai negirtų, neilgai galės gyvuoti. Sudėtaisiais į juos pinigais tunka bankieriai, darydami sau biznį, o nariai naudos neturi. Pakol Susivienijimų nariais yra dar sveiki, drūti žmonės, pakol mirtis yra tik atsitikimais, Susivienijimų išdai neišituština, bet pasenus tiems nariams, Susivienijimai, leidžiantie iš sudėtų pinigų uošimčius susizerti bankieriams, senatvėj pagelbėti negali, o pradėjus seneliams kraustyti iš šios ašarų pakalnės, išdai gal pasirodyti gangreit neišmokančiaisiais.

Taigi mums, igavusiems daugiau iš gyvenimo patyrimo pridėra savąjį apsidraudimą pastatyti ant kitokių pamatų.

Tą privalome daryti ne dėlto, kad netikėtume į socializmo ateitį, bet dėlto, kad gyventi mums reikia šiandien ir šios dienos reikalų mums nieks dar neaprupina. Prisaikindami tūluose atvėjuose prie esaučiųjų gyvenimo sąlygų, prie ko priverčia būtinybė, anaipol neprivalome manyti, kad taip turi amžinai likti. Gyvenimas nestovi, sąlygos keičiasi, tą keitimąsi privalome stumti visomis spėkomis pirmyn, kad prieti prie tokių, kuomet nereikės mums rūpintis, ką valgysime nelaimės patikti, kas prižiūrės ir aprūpūs mus ligoje ir senatvėje, bet aprūpindami šiandien save ligoje ir senatvėje neužkenkiame savo kovai už ateitį. Mūsų sutauptieji skatikėliai privalo stiprinti mūsų pačių, o ne mūsų priešų spėkas; atidėtas skatikas turi ateiti mums pagelbon, kada jos reikalausime. Tos medegiškos pagelbos reikalaujame šiandien netis kūniškai sirgdami, bet dar daugiau ji reikalinga mūsų dvysiškių ligų gydymui — reikalauja jos mūsų apšvietos reikalai. Iš tokio

kapitalo, kuris susidėtų iš mūsų sutauptų skatų nuošimčiai galėtų būti skiriami pagelbai mūsų siekiui atsiekimui.

Tąj klausimą sąjungiečiai privalo apsvarstyti visapusiškai, o tas beabejo leis persitikrinti, kad Apdraudos skyrius įkurti mums socialistams yra galimu, naudingu ir reikalingu. Kamgi mums dėti skatikas į kapitalistiškas apdraudas kompanijas, kam dėti tenais, kur mūsų persitikrinimai, mūsų nuomonė išjuokiami, kur mūsų idėja niekinama, kur esame persekiojami, jeigu jaučiamės ant tiek subrendusiais jau, kad savo bendrus reikalus galime patį vesti, be pagelbos tų, kurie mus niekina.

Ir šiame atvėjyje veikdami negalime išleisti iš savo omenės mūsų idėjos, turime atminti, kad aprūpindami savo kūniškus reikalus, sustipriname sykiu ir savo dvasią kovoj už jos idealus. Tiktai tuomet drąsiau ir sparčiau galime veikti savo idėjos labui, kuomet prieš mūsų akis nestovės kasdien šmėkla, bauginanti mus rytojaus diena, kuri mums neužtikrinta ir neaprupinta. Turime tą šmėklą varyti šalin visais mums prieinamais būdais. Vienu tokių būdų, kurie mums šiandien yra galimi ir pasekmingi, yra šisai apkalbamasis.

Taigi darbą draugai! Juo veikiau tą darbą atliksime, juo veikiau prašajisime stovinti ant mūsų kelio šmėklą, juo veikiau patį savo bendromis spėkomis aprūpįsime sau rytdienį, tuo didesnę naudą atnešime mūsų idėjai, kurią sparčiau galėsime plėtoti tarpe nesusipratusių savo klesos draugų.

Dėlko daugelis mūsų besivadinančių socialistais, negyvena dėl tos idėjos, neveikia dėl jos visomis savo spėkomis ir gale, kaip turėtų būti!

Dėlto, kad mažai dar ją pažįsta, o pažinti ją geriau jiems neleidžia stoka žinystos šaltinių.

Socializmas yra mokslu, o ne sapnu, mokslas nesistoja pats kaip sapnas prieš akis miegančio. Jį reikia sutverti, jį reikia triūsų igyti, jį reikia plėtoti, kad jis apimtų visus pavergtuosius. Viskas tas reikalauja triūsų, o triūsas pagrindų ir medegos. Svaiojimu apie gražią ateities surėdymą, tos ateities nesutversime. Darbo ir darbo reikia!

Talpgi, kad draugai nesusiklaidentų, reikia patėmyti, kad rengiamas Apdraudos Skyrius turėtų būt savistoviu, nepriderančiu nuo Sąjungos, negut, kad Sąjungos organą taipgi paimtų sau už organą, kur tilptų atskaitos ir kitoki Apdraudos Skyriaus reikalai. Tas leistų Sąjungai padidinti savo organą ir tas taipgi būtų sąjungai nauda, o sykiu skleistų socialistišką idėją tarpe tų Apdraudos Skyriaus narių, kurie nėra socialistais, vien priklauso prie Apdraudos Skyriaus dėl pašelpos.

Tas svarbus mūsų visuomeniškas reikalas jokių būdu negali būti apleistas, bet paimtas atydon ir atliktas.

Išreiškęs savo nuomonę link klausimo, tiktuosi, kad draugai supras svarbumą šio mūsų uždavinio ir imsis už surealizavimo.

J.B.S.

AR NE TIESIAUSIAS KELIAS?

Jeigu dviems keleiviams prisieina pereiti sunkesnįjį kelionės galą, tad pirmų-pirmiausiai juodu turi nuspręsti kaip ir kur eiti. Be tikro nuosprendžio bei persitikrinimo, juodu turėtų susitikti kelionėje netik su negeistinomomis aplinkybėmis, bet sykiu išseikvoti savo «brangų» laiką ir energiją Patikrinimui to, paimsime sekantį pavyzdį.

Daleiskime, kad vienas keleivis, parodyti «ką aš galiu», nors žinos tiesųjį kelią, bet juomi neis: gal dėlto, kad jo tėvas juomi nėjo, o gal dėlto, kad jam kitas žinoma, fanatiškas tėvų pasekėjas— sakė, buk nereikia tuo keliu eiti. Tada

juodu persiskirs ir nutrauks, kur katram patinka. Kaip be matoma, keleivis daugiau tikintis į gyvenimo pažangą ir į save,— pereis sunkesnįjį kelionės galą, tiesiuoju keliu ir be jokio vargo pasieks pageidaujamą vietą; kadangi keleivis, daugiau tikintis į tėvų palikimus ir į atgaleinį gyvenimą,— pereis su didžiausiu vargu: sutiks balas, pelkes; eis ilgesnį laiką ir suvartos daugiau laiko. Žinoma, anksčiau ar vėliau, abudu keleiviai susieis į vieną vietą, bet suprantama, jog paskutinis tai atsieks daug vėliau, nors labiau skubysis kelionėje ir daugiau vargo turės. Bet dar abejotina, ar antras keleivis, eidamas per balas, pelkes, kur šnibžda gyvatės, ir kitoki žmonių naikintojai,— pereis, nors paskutinįjį savo kelionės galą ir atsieks pageidaujamą tikslą. Kas tai pertikrinantis verčia žmogų tikėti; jog vargu jis tai padarys. Jis greičiau prazus, negu tuo keliu eidamas pasieks laimingąją vietą.

Štai pavyzdys parodo mums, kad mes, jeigu norime pasiekti šviesesnį, laimesnį gyvenimą, tai turime žengti prie jo tik gerai ir tiesiais keliais. Kadangi šiandieniniame draugijos gyvenime yra atrasti ir vartojami net penki įvairūs keliai,— todėl mes, ypač neturtingieji draugijos sąnariai, turime labai tēmyti, kuriais keliais reikia eiti, idant būtų galima išeiti į šiek-tiek šviesesnį ir dėl mūsų orą.

Reikia žinoti, kad augščiau paminėtus kelius, galima išreikšti sekančiais žodžiais: Religija, Tauta, Republikonizmas, Demokratizmas ir Socializmas. Paimkime juos atskirai ir išanalizuokime, tikiu, kad bus kiekvienam lengva dasiprotėti, kokiais keliais mes turime eiti.

Religija.— Religijos kelias yra vienas iš blogiausiųjų. Musų eroje jis yra begalo ilgas ir platus; galas nuo galo apstatytas įvairių įvairiausiai kunigais, vyskupais, ministriais ir popiežiais. Tie vilkai, apsimovę erukų kailiais, ir sustabdo kiekvieną kelevį ir jį apiplėšia ne tik medžiagiškai, bet ir dvasiškai:— «Kamgi tu žmogeli, dulce šios žemės, eini pirmyn ir jieškai geresnio buvio? Atmink, kad šitas tavo gyvenimas yra tik šešėlis prieš aną, kurį apturėsi numiręs. Todėl, kentėk kantriai: pasninkauk; klausyk kunigų; duok ant bažnyčios, ant mišų šventų, o tai bus užmokėta kitame gyvenime,— po mirčiai apturėsi dangaus karalystę». Tik klausimas: kodėl patįs mokytojai bei kunigai, vyskupai popiežiai ir kiti nenori kentėti, nenori vargti? Ar gi jie tai nenori to «skalsaus» užmokeenio ir dangaus karalystės?...—Jie nori ir labai nori, bet tai tik žmoniškos karalystės, kuri yra butybe, bet ne tos dangiškos, kuri yra legenda.

Čia gana aišku, kad religijinis kelias veda grieštai atgal-eiviškon pusėn, juomi eiti liepia tie, kurie ryžasi sulaikyti liaudį nuo progreso. To kelio nurodytojams anaipolt nerupi žmonių gerovė, ypač žmonių laisvas, šviesus gyvenimas; nėsą jie žino, kad laisvas ir truputį apsišvietęs žmogus suras progą ir didesniai išsitobulinimui, o juk tada ne taip bus lengva jį turėti už savo vergą. Užtaigi mes darbininkai, kurie laikome ant savo pečių visos žmonijos gyvybę,— pažinkime tą religijinį vieškelį ir nē koją ant jo nekelkime, nors ten patįs tikinčiųjų dievai mus viliotų. Su sykiu stengkimės pa-

Kaip be-
angą ir į sa-
liu ir be jo-
eleivis, dau-
aimą,— per-
ilgesnį laiką
vėliau, abu-
jog pasku-
kelionėje ir
itras keleivis,
tės, ir kitoki
savo kelionės
pertikrinantis

Jis greičiau
ją vietą.
gu norime pa-
me žengti prie
eniniame drau
nki įvairūs ke-
sąnariai, turi-
dant butų gali-

lius, galima iš-
tauta, Re-
s ir Socija-
izuokime, tikiu,
is keliais mėg-
tr-

as iš blogiausių
; galas nuo galo
skupais, ministe-
kų kailiais, ir su-
tik medžiagiškai,
te šios žemės, ei-
nk, kad šitas tavo
apturėsi numirę.
syk kunigų: duok
užmokėta kitame
karalystę. Tik
igai, vyskupai po-
Ar gi jie tai ne-
karalystės!... — Jie
karalystės, kuri yra
ynda.

veda griestai atgal
urie ryžasi sulaukyti
ams anaipol neru-
šviesus gyvenimas
vietės žmogus sura-
uk tada ne taip bu-
nės darbininkai, ku-
gyvybę,— pažinti
nekelkime, nors ten
sykiu stengkimės pa-

žinti to kelio nurodytojų politiką.

Republikonizmas.— Republikoniško kelio išvei-
dą, geriausiai galima persistatyti, pažvelgus į Amerikos re-
publikonų partiją, kurios sąnariai tik tiek skiriasi nuo religio-
jos šulų, t. y. kunigų, vyskupų, etc., kiek neginkluotas vagis
ar plėšikas nuo ginkluoto.— Mat viliojantieji tamsius ir pa-
vergtus darbininkus kunigai, idant jie (darbininkai) eity reli-
gijos keliu,— dirba tiktai liežuviais ir prietariškais žadėji-
mais, butent: dangaus karalystę, neapsakomas linksmybes ir
tt.; kuomet republikonai, kaipo visų turtų savininkai,—
prašalinimu darbininkų iš darbo ir atėmimu iš jų paskutinio
duonos kąsnio. Išėina, jog religija pirma apkvailina žmogų
prietarais, o paskui iš jo, kaip iš nekalto avinėlio, pasiima vis-
ką į savo bedugnius kišenius. Republikonai, nors taipgi ža-
dėjimais, bet daugiausia prievarta. Štai, kada buvo rinki-
J. V. prezidento (Tafto), republikonai šaukė, jog jie uždarys
savo dirbtuves arba sustabdydys išdirbystę, jeigu darbininkai iš-
drįs balsuoti už socialistą, reškia,— neis republikonų keliu.

Iš šito galima suprasti, kad darbininkai, kurie balsuoja
už republikoną arba eina jų keliu,— vis nuolankiau lipa į
turčių luomos sterblę, kurioj laikui bėgant sutinka taip kar-
tų gyvenimą, kad buna laikomi ne žmonių, bet gyvulių vie-
toj. Su sykiu savo priešams priduoja tokią galę, jog jie sa-
vo paklusnias «aveles» ir «avinukus», (suprantama darbinin-
kes ir darbininkus), bada marina, jei tik tos ar tie pasišaušia
prieš savo ponus.

Noriat išvengti vergiško gyvenimo, kiekvienas darbinin-
kas, butinai turi apsvarstyti, ką jis sutiks, eidamas republiko-
nų keliu.

Demokratizmas.— Demokratizmas, lygiai kaip
republikonizmas (čia reikia suprasti tik Amerikonų demok-
ratizmą) turi vienokį kelią. Kadangi čia kalbu vien tik apie
Amerikos republikonus ir demokratatus, taigi tėmytina yra,
kad kuone visi demokratų partijos sąnariai yra kapitalistai,
turinti išdirbystės dalį savo rankose. Musų eroj, labai sun-
ku surasti, nors vieną darbdavį, kuris veiktų ką—nors gero
žmonių, ypač beturčių labai; todėl aišku, kad demokratai
vilioja darbininkus ant savo kelio ne dėlto, kad jiems ką-
nors gero padaryti, bet dėlto, kad juos išnaudoti.

Augščiau pabraukti keliai, kuone visi yra lygūs. Žmo-
gus, kuris be jokio apgelvojimo pradeda jais eiti,— nuklims-
ta net iki kaklui bjauriausiam tamsybės ir vergystės dumble,
o antgalo tampa užpultais nuodingų vabalų (euprask kunigų,
republikonų, demokratų, kapitalistų ir jų ramščių) ir
sąkandžiotas net iki mirčiai, t. y. tie besažiniai vabalai prisi-
vilioję žmogų ant savo kelio, tolei siurbia jo kraują, pakolei
neiščiulpia paskutinį lašelį!...

Tautiškas kelias.— Tautos kelias, abelai sakant,
anaipol nesulygsta su augščiau paminėtaisiais. Tautišku ke-
liu einant, ant kiek jis jau yra ištaisytas,— galima įgyti lais-
vę, apšviestą bei žmonišką gyvenimą. Vienok reikia atmin-
ti, kad tautiškas kelias nors jis yra geras, visgi netiesus.
Šiandien jau yra atrastas kitas kelias— ką žemiau ir matysime,
kuriuomi einant galima daug lengviau ir greičiau pasiekti ge-

resnio gyvenimo vietą. Apart to, tautiškas kelias turi taip
dideles duobes arba klaidas, kad jįs galima pavadinti net ne-
atleidžiamomis. Štai kame dalykas.

Suprantama, kad tautiškas kelias ir patrijotizmas yra du bro-
liu. Taigi paimkime vieną brolių ir pakalbėkime plačiau
apie jo dvi įvairi ypatybi. Na, daleiskaimė, patrijotizmą.

Patrijotizmas yra instinktyviškas ir intelektuališkas arba
inteligentiškas. Pas vidutinių amžių tautas, patrijotizmas
buvo tiktai instinktyviškas, kadangi šiandien jau yra maišy-
tas, beje instinktyviškas ir inteligentiškas. Todėl vidutinių
amžių patrijotizmą vadiname instinktyvišku, kad tumetinai
patrijotai, visiškai nemylėjo savo tautą dėlto, kad ją pakelti
apšvietoje, bet tik dėlto, kad joje sudrutinti žvėriškų jaus-
mus, t. y. įkvėpti savo tautiečiams tokią dvasią, kad jie ne-
apkęstų kitų tautu ir eity jų baniutyti. Todėlei pažvelgę į
abelną istoriją, daugiausiai patėmysime žudynes, kilusias tarp
įvairių tautų. Bet gentkartė po gentkartės, tas kruvinas pat-
rijotizmas pradėjo mažėti. Tautiečiai pradėjo mylėti savo
šalį ne vien už tai, kad praplatinti jos rubežius, žinoma išnai-
kinant kitas tautas, bet už tai, kad pakelti savo šilį šokiame-
tokiame moksle bei tobulume. O jau šiandieninės gė eros
įžymesni patrijotai, tiesiog priešinasi kruvinai savo tėvynės
meilei. Bet reikia žinoti, jog taip daro tik mažuma; didžiu-
ma gi,— myli savo tėvynę, su sykiu trokšdami jai ne apšvie-
tos, bet tvirtybės, su kuria būtų galima pamušti silpnesnes
tautas, išplėsti jų turtus, žemę, o žmones paimti vergijon.
Pavyzdžiui paimkime nekurią svarbesnes tuatas bei šalis, bu-
tent: Angliją, Ameriką, Vokietiją ir tamsiąją Rusiją, pama-
tysime, kad tos šalys— išskyrus Ameriką, daugiau pinigų iš-
leidžia budavojimui naujų laivų, tvirtovių ir steigimui viso-
kių ginklų, negu šalies apšvietai bei mokykloms. Paklausus
dėlko? Lieka vienas atsakymas jau augščiau minėtais žodžiais;
štai jis yra:— dėlto, kad tų šalių (negalima išskirti ir kitų,
bet tas paėmėme kaip pavyzdį) patrijotai ne yra intelligen-
tiški, bet instinktyviški; jie myli savuosius, bet dantį griežia-
nti nesavųjų; jie nori išskirti tik savo tėvynę, o kitų nugramz-
dyti kraujuose, ašarose ir varge!...

Iš to visko matome, kad tautiškas kelias, kuris remiasi
ant instinktyviškų pamatų,— yra lygus augščiaus paminė-
tiems; yra pamatas liaudies vargų; yra retėžis, suvarzantis
laisvą nuo gamtos žmogų ir verčiantis jį imti ginklų ir žudyt
nors nieko nekaltą savo artimą. Kadangi šiandien tokia
tautiška meilė yra plačiai išsiplėtojus ir tukstančiai nepersi-
tikrinančių agitatorių traukia tamsiąsias minias ant panašaus
kelio,— mėg darbininkai, jeigu turime sąžinę, nežengkime
ant tokio kelio, neikime kitų žudyti dėl tėvynės meilės!...
Tas barbariškas gyvavo tukstančiai metų atgal, o šiandien,
kada susilaukėme dvidešimto amžiaus,— turime prašalinti jį
nuo savo žemės paviršiaus! Remkime tik tų patrijotiškų
agitatorių užmanymus, kurie riamiasi ant to: įsteigti savo ša-
lyje daugiau mokyklų, kad šleisti mokslan daugiau jaunuo-
menės, kad pagerinti neturtingųjų luomos buvį; bet anaipol
neremkime tų, kurie šaukia, kad reikia daugiau laivų, dau-
giau ginklų, daugiau karuomenės ir daugiau nekalto krau-
jo!...

Socializmas.— Ant galo pasiliko tiesiausias ir geriausias kelias. t. y. socializmo kelias, kuriuo mi tik eidami tapsime išganytais. Nėsa, kurie nori įvykdyti žmonių gyvenimą socializma, kurie ryžasi, idant kiekvieną prikalbinti, kad eitų socializmo keliu, — niekados nesako, kad tu atiduok man ar bažnyčiai savo turutus, laimę, laisvę, — vienu žodžiu sakant, atsiduok man socialistui su kunu ir siela; nė vienas nesako, kad įvykime sau laisvę, o pavergkime kitus ir mes gyvenkime liksmybėse, kitus laikykime ašarose ir varge — kaip tai sako kunigas, valdonas ir patrijotas, kad atiduok man viską, o tu šuie darbininke badauk!...

Socialistai visados rako:— Reikia visiems dirbti, o tada darbo valandos susitrupe; reikia medžiagiškas spēkas apversti tik ant gerų, liaudžiai naudingų daiktų, o tada nebus eikvojamas žmonių darbininkų trisus; reikia myleti visų tautų žmones bei pripažinti internacijonalizmą, o tik tada išnyks kruvinos karės; tik visiems dirbant išvieno ir gyvenant meilėje, galės teįvykti Rojus ant žemės, arba antrasis linksmybių gyvenimas, kurį kiekvienas žmogus gali susilaukti, jeigu tik nori. Užtenka eiti socializmo keliais, kad pasiekti laimingojo gyvenimo vietą.

Margeris.

Chicagos Lietuviškoji Muzikos Konservatorija

3246 So. Halsted str.

Asmuo, besilavinamas, neprivalo vadovauties vien jaunu ir noru, kas tankiausiai galima pastebėti pas muzikus. Išsilavinimui reikia ilgesio ir gilus protiškas aparatas.
Tas yra geras lavinimas, kuris žmogų lavina vispusiškai.

Lietuviškosios Muzikos Konservatorijos tikslas: suteikt mokiniams pilną muzikališką išsilavinimą. Konservatorija rengs ne tik virtuozus-dailininkus, bet ir pedagogus-mokytojus.

KONSERVATORIJOS PROGRAMAS.

- Speciališkieji dalykai: dainavimo, smuiko, piano teorijos (harmonija, kontrapunktas, fuga ir formos).
- Priverstiniai: elementariškoji teorija, solfeggio, harmonija, enciklopedija, muzikos istorija ir tt.
- Speciališkų dalykų kursai skirstomi šiokiu būdu: instrumentalinėse klasėse, kaip tai: smuiko, piano, klarneto, kornetų ir kitų instrumentų, į tris skyrius: į žemutinį, vidurinį ir augštutinį. Dainavimo klasė turi du skyrius: vidurinį ir augštutinį.
- Kiekvienas skyrius bile klasėj rokuojamas bus dvejametiniu. (Gali būt ir išėmimai: mokslo laikas galės būt pailgintas ar sutrumpintas, pagal mokinio paspėjimo).
- Priverstinų dalykų kursas užsibaigs į metus.
Pastaba. Mokinys, pasiskyręs kokį vieną iš paminėtų dalykų, kaip speciališki, priverstinuosius galės lankyti per keturis metus be atskiro užmokesčio. Priverstinuosius be atskiro užmokesčio lankys tik tie, kurie bus užsimokėję už semestrą iš kalno.
- Mokslas dalinsis į du semestrus. Pirmas semestras — nuo 8 rugpjūčio iki 24 gruodžio ir antras — nuo 2 sausio iki 20 gegužės.
- Mokestis: žemesniojo kurso mokiniams — 15 dol. už semestrą, viduriniojo ir augštesniojo kursų mokiniams — 20 dol.; tame skaičiuje ir priverstinieji dalykai.
Pastaba. Kas ir nelankyty priverstinų dalykų, visvien turės

mokėti tą pačią paskirtą mokesį. Iš priverstinųjų be primokėjimo leidžiama lankyti tik vienas dalykas, jei kas panorėtų lankyti ir daugiau, tai primoka viršaus už kiekvieną dalyką 2 dol. už semestrą.

Įneštų mokesį negražinama.

h) Žemutiniame kurse lekcija tęsiasi į 30 minučių; viduriniame ir augštesniame kursuose — nemažiau kaip 45 minutes. Lekcijos būna iš speciališkių dalykų: kartą į savaitę, o iš priverstinųjų — kas antra savaitė grupoje.

Pastaba. Instrumentalinė klasėna priimami ir tokie, kurie nei gaidų nepažįstą; bet dainininkai įstotami gaidas privalo pažinti.

i) Konservatorijoje lekcijos eis kasdieną nuo 9 val. ryto iki 10 val. vak., išskyrus nedėldienius ir didžiausias metines šventes.

k) Konservatorijos tikslas bus dar rengt nors po vieną koncertą kas semestras iš mokinių vidurinio ir augštutinio kurso, kad pripažintus tokiu būdu mokinius prie viešo pasirodymo.

Mokinys, pabaigęs abu semestrus, turės laikyti klasinius egzaminus. Egzaminų laikas: nuo 21 iki 25 gegužės. Galūtinai baigiantiems konservatorijos mokslus, neskaitant klasės egzaminų, bus dar ir vieši egzaminai.

l) Po galūtinio egzamino išlaikymui, t. y. užbaigus lietuviškos konservatorijos mokslą, bus duodami paliūdijimai ir diplomai.

Paliūdijimus gaus tie, kurie užbaigę vieną iš speciališkių dalykų, bus lankę priverstinuosius dalykus paskirtą laiką ir išlaikę egzaminus pagal konservatorijos programą.

Diplomus gaus tie, kurie užbaigs vieną iš speciališkių dalykų, užbaigę priverstinuosius, draug ir pianą su pedagogiškuoju kursu, o pianistai ar vargonininkai praeis visus pavyzdžius kontrapunkto. Taigi turi būt pabaigę nors 4 klases (jeigu Europoj) mokliškių dalykų, jeigu Amerikoje — tai public school ir nors du metu kad būtų lankę high school arba kitokias tam lygias mokyklas.

Pirmieji gaus titulą: *Muzikos mokytojas* — antrieji *Linoso Meino Dailininkas*.

Pastaba. Kurie lankys ne mažiau kaip tris semestrus arba bus pavesti pirmo dalin vidurinio kurso — gaus paliūdijimą apie konservatorijos lankymą. Gaunant paliūdijimus, bus reikalinga primokėt po 3 dol., gaunant diplomą prisimoka 5 dol.

m) Užsirašijimai būna kas nedėldienis, nuo 12 val. dieną iki 3 val. po pietų.

Direktorius *Mikas Petrauskas*.

NB. Norintieji gauti lekcijas privatišku būdu — gali jas gauti. Privatišku būdu imasi:

Už lekcijas dainavimo ir kompozicijos \$1.50.

Už lekcijas piano, smuiko, violočelės, kontrabaso, klarneto, trombonų ir kitų instrumentų — po \$1.25.

Pinigus reik įmokėt iškalno ne mažiau kaip už keturias lekcijas.

Abelna pastaba: Mokinio praleistoji lekcija bus jam skaitoma kaip ir buvusi.

KRONIKA IŠ DARBININKU JUDEJIMO.

Moterų-Socialisčių tarptautinis kongresas. Rugpjūčio 26 ir 27 dieną šių metų Kopenhagos mieste atsibus moterų socialisčių tarptautiškas kongresas, darbininkų sąjungų svetainėje prie Jagtvej gatvės, po numeriu 60. Posėdžiai atsidadys petnyčioj, 26 rugp., 9 valandą ryte.

Sulyg socialistiškų moterų organizacijų, tarptautinio sekretariato pareigų išpildytojos Klaros Zetkin pranešimo, moterų-socijalističių tarptautinio kongreso dienos tvarka sekanti: 1) Rinkimas viršininčių; 2) Pagerinimas santykių tarpe suorganizuotų moterų įvairiose šalyse; 3) Budai ir priemonės praktiškos veikmės dėlei iškovojimo moterims pilietiško rinkimo teisių; 4) Visuomenės pagelba ir aprūpinimas motinos ir kūdikio.

Savo atsišaukime į moterų socijalistiškas organizacijas Klara Zetkin, sušaukdama antrąjį moterų-socijalističių tarptautinį kongresą ant viršminėtos dienos, tarp kit ko sako: «Socijalistų partijos ir moterų socijalistiškos organizacijos lygiai, kaip visos kitos moterų organizacijos, pripažįstančios klesinės kovos principus, kviečiamos prisijusti savo atstovus.

«Įvairių šalių organizacijos, pačios tesprendžia, kokiū būdu linki būti reprezentuotos konferencijoje. Skaičius atstovų, nėra aprubežiuotu.

«Įnešimai, kad būtų įtraukti į dienos tvarkos rėdą, privalo būti prisijusti ne vėliaus 15 dienos Liepos mėnesio. Vardai atstovų — ne vėliaus Rugsėjo 1 dienos, sykiu su informacijomis kaslinių sąlygų proletarijatiško moterų judėjimo kiekvienos šalies. Pranešimai, kaip galima, privalo būti atspausdinti angliškoj, vokiškoj bei francuziškoj kalbose.

«Draugės visų šalių! Pasistengkite pasirūpinti, kad kongrese dalyvautų kuodaugiausia atstovų, idant galima būtų tolesniai vartyti praktiškąjį darbą, kurį taip puikiai pradėjo pirmasis moterų-socijalističių kongresas Stutgarte».

Reikia tikėtis, kad antrasis moterų-socijalističių tarptautinis kongresas sustiprins tą pradėtąjį darbą: kovą už lygias pilietiškas teises, parodys filisteriams, kad moteris taipgi lygiai pataiko veikti draugijiniuose klausimuose kaip ir vyras, statantis save kuo tai augštesniu.

Socijalistų Tarptautinis Kongresas. Nuo Rugsėjo 21 dienos iki rugsėjo 3 d. Kopenhagos mieste šiemet atsibus tarptautinis socijalistų kongresas.

Šis kongresas ištikrųjų bus svarbiausiu pasaulyje susirinkimu šiuo laiku. Nes tokį susirinkimą negalima sulyginti su jokiū parlamentu, kad našumo ir reikšmės nesumžinti. Jame dalyvaus daugiau parlamentų atstovų, negu kokios nors valstybės atskiras parlamentas savyje sutalpinti gali, nes tai yra parlamentas viso pasaulio derbininkų, kurie yra svarbiaisia dalimi viso pasaulio žmonijos.

Kongreso tikslu yra išdirbimas taktikos, per kurią draugija, kurioje gyvename, turi būti sureformuota iš pat pamatų ir įvykdinta nauja drauginė forma. Už šitą siekinį žmonija augštesnių siekinų neturi.

Kongresas turės aptarti daugelį svarbių uždavinių. Daugelyje šalių tuos siekinius ir uždavinius studijuoja socijologai ir įžymūs socijalistiški veikėjai. Socijalistiška laikraštija pripildyta straipsniais, viešpasiškai apkalbančiais klausimus ir aiškinama plačiausiom darbininkų minioms tuos įvairių uždavinių klausimus. Į kongresą susivaziuosią daugelis ekspertų tuose klausimuose, nuo seno tyrinėjančių įvairių tautų drauginius santykius ir padėjimus.

Vienu svarbių klausimų, kuriuos kongresas stengsis išrišti yra santikiai tarpe kooperatyviškų draugijų ir socijalistiškų partijų. Dabar tie santikiai stovi įvairiuose susiartinimo laipsniuose, pradedant nue Belgijos, kur socijalistų partijas ir kooperatyviškos išdirbystės draugijos beveik susilieja į vieną organizaciją, baigiant Anglija, kur socijalistų partija ir korporacijos vis dar laiko reikalingu apsiginklavimą prieš vieną kitą, kad užlaikyti santaiką, tečiaus priečia peratikrinimo, jog «dabojimasis viena nuo kitos» yra bereiklingas.

Svarbiausiu klausimu šiuo metu yra bedarbės. Dėl išrišimo šio klausimo, tarptautinis socijalistų kongresas, turėdamas daug patyrimo iš praktiško darbo šiame atvejuje, kaip pagelbėti bedarbiams įvairiose šalyse, imsis prie to uždavinio su atsakančiomis konkluzijomis, išneštomis iš plėčių studijų ant faktų ir priežasčių, apsiereiškiančių drauginiam žmonijos gyvenime, ko pasekmėmis yra bedarbės.

Isteigti Anglijoje vieši darbo biurai šių metų tarptautinio socijalistų kongreso busią sulyginti su apdraudos įstaigomis, kad aprūpinti bedarbių reikalus.

Kongreso darbų programoje, randasi dar kiti penki svarbūs klausimai, kurie busią apsvarstyti ir aiškinami socijalistų laikraštijoje.

LAISKAI | REDAKCIJĄ.

GERBIAMOJI «KOVOS» REDAKCIJA!

Meldžiu rasti nors skylpelį vietos proletarijato laikraštijei, siam mano laišku.

Sąjungiečiai, negalėdamas išreikšti kitoku būdu jums dėkingumo, kaip tik per laišką ir «Kovą», kuri ramina mane ir stiprina dvasią, atlaikydama kas savaitė smirdančiam Pullman ligonbučio kambaryje, maniau, kad tik viena «Kova» bus mano drauge ir šelpėja savo dvasišku penu, sunkiai alsuojančiam nuo 12 dienos gegužės 10 metų iki 8 d. rugsėjo sulaužta koja.

Sveikas budamas maniau, kad draugai socijalistai tik sveikus ir stiprus kviečia į kovą už žmonijos laisvę, o nelaimėj leidžia prazuti vargų bangose. Bet mano manymas buvo klaidingas.

Kuomet mane patiko nelaimė iš kapitalistų rankos, drgg. socijalistai 137 kuopos, kurioj aš paskutiniu laiku prigulėjau, pradėjo trūsti, rinkdami aukas ir patį šelpdami net dešimtim dolerų, lankė ypatingai po kelis sykus ant dienos, atnešdami visokio turinio knygas, neleido nupulti mane dvasioj.

Nors cimentas ir slopino, spausdamas koją ir jausmus, bet draugiški patarimai, raminiai bei patranavimai draugų, mažino mano sopulius. Šiuo laiku ir iš kitų kuopų gaunu pašelpa; 8 dieną rugsėjo, N. A. Vilimaitis perdavė čekį nuo \$5.00, kuriuos prisuntė atjausdami mano nelaimę 81 kuopos draugai

Draugams ir draugėms, mane šelpiantiems, širdingai ištariu ačiū.

Povilas Bukenas,

33,—100 Str. Roseland, Chicago, Ill.

II

GERBIAMOJI REDAKCIJA:—

Meldžiu atsakyti man: kas būtų atsitikę su katalikais, jeigu Halley'o kometos atsilankymas būtų buvęs tokiu, kaip dvasiškija prausšavo?

Juozas Kanklauskas.

Visi katalikai liktųsi išganyti, nes visus juos būtų nu-siuntusi į dangų, o tuos, ką dangaus po mirties negeidžia, ta «dievo ryškė» būtų nušlavusi nuo žemės ir jų dulkes sykiu su žemės liekanėlėmis išsklaidžiusi etero erdvėse.

Red.

III

GERBIAMOJI «KOVOS» REDAKCIJA:—

Teiksitės paaiškinti šiuos klausimus:

- 1) Kokis yra skirtumas tarpe tautiečio ir socialisto?
- 2) Ar anarchizmas stovi ant socialistiškų pamatų bent išdalies, ar abudu yra skirtingi mokslai, turinti skirtingus tikslus?
- 3) Ką žmogus gali gero nuveikti, prigulėdamas į soci-alistų partiją, nebūdamas piliečiu ir nesirupindamas anuo pas-toti.
- 4) Ar pažįstantis socializmą ir budamas ano pasekėju, gali eiti iš liuso noro tarnauti kariumenėn?

P. Keserauskas.

I. Tarpe tautiečio ir socialisto tokis skirtumas, kaip tarpe vėžio ir lydekos: vienas jų gali yrties tik priekyn, kitas neatsigręždamas traukties atbulon pusėn.

II. Anarchizmas liepia tobulinti savo ypatą, nesirupin-damas kitų ypatomis; socializmas reikalauja tobulinties ir to-bulinti kitus, idant greičiau įvikinti žmoniųje naują draugi-jinio gyvenimo formą. Pačiame socializme yra daug pažval-ginių pakraipų linkui kovos priemonių, bet visapusiškiausiai apdirbta yra socialdemokratiška taktika, kurios svarbiau-siais principais yra: vienijimas visų šalių darbininkų, lavini-mas jų, prirengiant prie sociališkos visuotinos revoliucijos, ir klesų kova. Anarchizmas atmeta politiškąją kovą, svar-biausiu skaito individuališką išsilavinimą, pripažįsta klesų kovą ir daugiau remiasi sociališka filozofija, tečiaus kiek yra anarchistų, tiek yra pas juos nuomonių linkui kovos budu. Tokiu budu darosi grieštas skirtumas tarpe anarchistų ir soci-jaldemokratų

III. Ne visur sąlygos yra leidžiančios socialistui likti aktyvišku piliečiu. Bet ten, kur valstybės įstatai pripažįsta lygybę pilietiškių teisių, kiekvieno socialdemokrato pareiga yra būti aktyvišku piliečiu, kad pagelbėti socialistams vesti palitiškąją kovą. Veikiantis socializmo idėjas labai, tečiaus ir be pilietiškių teisių daug nuveikti gali (socializmo plėtoji-me). Bet paprastam darbininkui yra sunku daug ką nuveikti, todėl nuveikti daugiausiai jis gali prisidėdamas prie atemi-mo iš kapitalistiškų rankų valdžios, kuo prisideda prie page-rinimo darbininkų klesos buvio sąlygų, prie uždarymo mote-rims ir vaikams fabrikų ir prie atidarymo mokyklos vartų vi-siems. Prie to svarbaus darbo, negali prisidėti neturintis pi-lietiškių teisių.

IV. Daug kartų «Kovoje» apie tai buvo rašoma. Joks socialistas negal iš liuso noro likti kareiviu, kadangi žino, jog jo pareigomis bus ginti savo idėjos priešą. Prie to, soci-alistas tur bjaurėtis žmogžudystės profesija.

Red.

Maxim Gorkij.

ŠNIPO MIRTIS.

J. B. S.

Nuo tulo laiko Klimkov vis girdėjo užpakalyje šauks-mus, jam vis rodėsi, kad nepabaigtinai auganti žmonių mi-nia vejasi jį, žemės neliečiant; kad siekia jo kaklą šimtai rankų; kad kaukina jį, žaidžia, kaip kad koku žaislu, palie-ka jį vieną vieną tai vėl užpuola. Sėdo į ratus, bet veik vėl iššoko ir pradėjo bėgti. Pribėgo prie karietaitės, minia štai, štai jį mato, vejasi jį.

Atkvepo, išvydęs priešais tamsų miško tankumyną. Nu-nėrė į tankyną, darydamas įstabius rankų judėjimus, tarsi norėdamas visus medžius, pro kuriuos praslinko, užsprangin-ti.

Dasigavęs į dugną didelio griovio, atsisėdė ant drėgnų smilčių, bet gangreit vėl pašoko ir pradėjo bėgti krantu upe-lio, apkvaišęs ir apimtas baimės.

Susilaukė; išvydo priešais žiburėlį; baimės apimtas pra-dėjo klausyties, žengė priekyn kelėtą žingsnių ištiesęs, kiek tik gali kaklą; ten tyso patiestas geležinkelis; iš kitos pyly-mo pusės tamsoje piešėsi medžių pavidalai, bet nususę ir re-ti, o per jų šakų surazginta razginį galima buvo matyti pil-ką triobos stogą.

Evsiej greit apsigrįžo ir vėl veik pasislėpė griovyje, bėg-damas į ten, kur miškas—buvo tankus ir tamsus, švilpiančiu balsu kartodamas:

— Pagaus, pagaus mane!...

Tas manymas kraują šaldė jo gislose ir varė priekyn.

— Pagaus mane!... Jau jieško, matomai vajasi mane...

Bėga paskui?... pagaus...

Sąlydus švelnus šlamėjimas mišką liuliavo. Plonas le-delis ant upelio lužo jam po kojų. Klimkov pasilenkė ir pa-sisėmė vandens, bet greit susigriebė ir rėplomis smarkiai nu-bėgo griovio pakrante avgštyn. Atsijuosė diržą, nusisegė petnešas, surišo jį su diržu; po to pradėjo atydžiai žiurėti į šakas ties galva, svarstydamas:

— Taip, nereik nuimti žiponą... Juo bus sunkiau, grei-tesnis bus galas.

Nuo skubėjimo pirštai jam drebėjo, rankos lyg savano-riai pasikėlė, tarsi norėdomos apsaugoti kaklą, bet baimė vertė: «Skubinkis, kitaip pagaus»...

Bildantis traukinys, bėgantis geležinkeliu, įbėgo miškan. Žemė po juo drebėjo, prunkšdamas dideliais balto garo de-besiais sujudino medžius. Išmesti garo kamuoliai išsivynio-dami ir besiraitydami kaip kad žalčiai tylomis šliaužė oru ir nyko medžių šakose, tarsi žmonės susekė vejamąjį, slėpda-miesi.

Burelis paukščių atlėkė, sutupė ant šakų ir savo gyvu čiurškinėjimu, rodos, ragino nugrubusius Evsiejo nagus neramiai krutėti.

Kad galų gale pririšo prie šakos padarytą kilpą, Klimkov abiems rankom dračiai patraukė lyg dėl išbandymo, ar kilpa yra ganėtinai druta; bandymą išturėjo. Su tokiu pat skubumu padarė iš petnešų kilpą. Kada darbas buvo atliktas, Evsiej atsiduso.

— Reik pasimelsti...

Bet užsimiršo meldos žodžius. Per valandėlį, įtempęs savo mintis stengėsi priminti sau juos, bet žodžiai, kuriuos atsiminė buvo nesutaikomi, neturinti tarp savęs sąryšio ir gan greit kasžin—kur omenėje pranyko pirm negu kitą kokį atsiminė. Jokios nuomonės, nė sakinio iš jų sudėstyti negalėjo.

— Kaip ji galėjo žinoti, kad mauo likimas bus tokiu gi? — pamislėjo jisai.

Įkišo galvą į kilpą ir tylomis be drebėjimo ištarė:

— Vardan Dievo tėvo ir sunaus ir dvasios šventos...

Pašoko augštyną, parietė kojas ir iškilo ore. Smarkų ir keistą skausmą pajuto galvoj, tarsi kas kardu užgautų galvon. Apkvaišęs visu kūno svarumu krito ant žemės ir pradėjo riesties į pakalnę, dauždamas galva į kelmus; pražudė sąmonę.

Kada atsipeikėjo, pamatė gulįs ant dugno griovio, su nutrukusia ant kaklo kilpa ir suplėšytomis kelinėmis, iš po kurių kyškojo sukruvinti, apdaužyti į kelmus ir akmenis keliai. Jautė sopulį visame kune, ypač kakle jautė didelį persėjimą, kad rodėsi, jog jam nuo kaklo kas uodą lupa.

Ant kranto griovio siubavo galas nutrukusios kilpos, pririštas prie šakos beržo, ir rodėsi jam panašus į besiraitantį žaltį, kuris kviečia jį atgal iš griovio.

— Negaliu— ištarė graudingai nusiminęs Evsiej.— Negaliu, nežinau kaip tat atlikti...

Ir savo bespekyje ir nužeminime pradėjo verkti, jausdamasis paniekintu ir išmestu iš žmonių tarpo; gulėdamas augštienikas pro ašaras matė niaukią padangę, kurią margino pilkos medžių šakos.

Nežiurint skausmo ir šalčio, kuris jį krėtė be malonės, gulėjo apsikūitęs savo žiponu. Nesistengė priminti sau praeitį, tečiaus keistas pilnas niekybių gyvenimas stoji jam prieš akis. Matė jame tik besiblaškyką, be vilties ir džiaugsmo purviną kelią.

Gulintis ant jauno žmogaus krutinės virvagalis drebėjo ir lyg kad niurnėjo, kas gulintįjį taip slėgė, taip kankino, kad rodėsi jam, jog laužo jam kaulus ir spaudžia neišpasakyta sunkinybė prie žemės. Ir smulkus liesas kunas, kaskart labiau spaudžiasi žemėn.

Traukiniai, bėgiodami savo keliu, ardė miško ramumą, pripildydami kart—kartėmis triukšmu, garu ir dumais, apšviėdami tamšą žiburių ir kibirkščių šviesa. Spinduliai šviesos slinkdami medžių kamienais bei lekiančios oru kibirkštys lyg kad įieškojo ko tokio miške.

Kad pasiekė Evsiejį, šis sudrebėjo, pašoko nuo žemės, bet sunkiai pasikėlė nuo žemės ant kojų ir pradėjo eiti tam-

soje. Išėjęs miško kraštan, atsirėmė į medžio kamieną ir laukė, beklausydamas tolimo miesto bildėsių. Naktis apsiautė pasaulį; dangus darėsi vis juodesniu ir tik balsanas atspindis miesto žiburių tvėrė lyg pašvaitę tamsoje. Mieste suziebta žiburius dėl apeikimo naktinės tamsos.

Atstui pasigirdo bildėsis, nuo kurio drebėjo miško senos pušys; traukinys bėgo tamsoje, mirkėiodamas savo raudonomis akimis, šešėlis sekantis paskui buvo dar juodesnis ir tamsesnis už nakties tamsumą.

Evsiej užrėpliojo ant pylimo, atsiklaupė, o paskui atsigulė skresai kelio, užpakaliu apskreipęs link prisartinančio traukinio, kaklą padėjo ant geležinės vėžės, o galvą uždėgė skvernu žipono.

Išyk dasilytėjimas kaklu įšalusios geležies numalšino peršulį; bet vėžės kaskart labiau drebėdamos, pradėjo didinti sausmą galvoje.

Traukinys artinosi lėtai, sunkiai šniokšdamas ir prunkšdamas garą iš savo nasrų. Garo šniokštimas, skambas geležinių sunarų, besidaužančių viena kiton, vienodas ratų bildėsis tvėrė tą sumaišytą įkūrų balsą, kuris apkurtino Evsiejų. Vėžių drebėjimas sakė, kad traukinys jau, jau pasiekia jį, ratai prispaus ir nugnybs galvą.

Šiurpuliai perbėgo jo visu kūnu ir Evsiej išgąsties paliestas pašoko nuo žemės, pradėjo bėgti keliu eimanuodamas:

— Esu prakeiktas, esu!..

Besivejanti Evsiejų du raudonos šviesos žiburių šmorai, laizgė geležines vėžes: dvi raudonos lyg įkaitintos geležies vėžės, rodėsi, rodė Evsiejui bėgimo kelią.

— Esu prakeiktas!— šaukė mosikuodamas rankomis.

Kieta, sunki gelžinė masa užgavo jį į sprandą ir traukinio bildėsis nuslopino paskutinius Evsiejo skundo žodžius.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas

Žinios turi būti teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinių. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpinamos.

CHICAGO, ILL. Kad ir vasaros karščiams viešpataujant, bet chicagiečių judėjimas mažai ką apsisutojo; nors į usirinkimus nevisi susirenka, iš priežasties didelio karščio, bet darbas žengia pirmyn.

Darbas susitvėrė naujas maišytas choras, po vardu: «Lietuvių darbininkų choras» prie jo ir dramatiškas ratelis. Taip gi ir senieji chorai, nedaro nė jokių vakacijų. Visi rengiasi prie rudens bei žiemos ilgų vakarų. Jau ir dabar prasideda visoki lošimai bei perstatymai, kurių čion paminėti negalima.

Neseniai atsibuvusioj LSS. suvienytų kuopų Chicagos konferencijoje, nutarta rengti prelekcijas, prakalbas, debatus ir tt.. Pernai, visur rengė suvienytų Chicagos kuopų komite-

tas; o šįmet, pavedė kuopoms rengti. Suvienytų kuopų komitetas, parupis tik kalbėtojus, prelegentus ir kitus veikėjus. Taipgi priėmė Dramatišką LSS. Ratelį į savo tarpą. Kuopos nerengs perstatymų, bet tik jam prigelbės, kad jis ir joms patarnautų, kas bus reikalaujama nuo jo (ratelio).

LSS. 4-tos kuopos laikytame susirinkime 6 d. rugpjūčio š. m., nutarta prelekcijų ir debatų nedaryti iš priežasties, kad Avšros Dr-tės kuopa, yra jau nutarusi toje dalyje miesto, kas nedėdienį laikyti prelekcijas ir keletą debatų. Nutarė parengti prakalbas su balium prieš kalėdas.

Taipgi nutarta, kad 4-tos kuopos knygius, susižinotų su redakcijomis dėl gavimo laikraščių ir knygų, kuopos knygynei. Mitingai 4-tos kuopos, likosi perkelti iš nedėlios į subatą; ateinantis susirinkimas bus 27-tą rugpjūčio š. m.

Bemėilis.

WALLINGFORD, CONN. Liepos 23 d. buvo surengtos prakalbos per anglų socialistų kuopą.

Kalbėtojum buvo drg. Mitchel, kuris trumpoj savo kalboj aiškino industrijos judėjimą ir perlužius (krizisus), ir nurodinėjo republikonų, bei demokratų valdymo budus. Po to, buvo paduoti klausimai:— koks skirtumas tarpe demokratų ir republikonų? Antras klausimas buvo apie religijas. Kalbėtojas nurodė, abelnai tikybų visų lygiai be skirtumo, tik sako atkakliausias budas katalikiškos religijos, nes toji sekta atkakliausia, kovoja prieš laisvės ir teisybės karžygius.

Liepos 24 d., t. y. nedėlioj, atsibuvo susirinkimas LSS. 145 kuopos, kuriame buvo sukviesta didesnė pusė vietinių lietuvių. V. Jakimas atidarydamas susirinkimą, paaiškino jo temą ir meldė publikos užsilaikyti ramiai.

A. Krasnickas skaitė referatą: «streikas, revoliucija ir mokslas», kuris nusidavė neblogai. Po tam, pirmininkas už klausė publikos, ar nėra priešingų, tečiaus nesirado.

Po tam, trumpai kalbėjo A. Ž. ant temos: «iš darbininkų praeties; vėl pirmininkas, ar nėra tam viskam priešų, publika tylėjo. Pirmininkas paklausė, ar patinka publikai panašūs susirinkimai? Jeigu patinka, tai mes tankiau padarysime? Publikoj pasigirdo balsai:— patinka, patinka, daugiaus iš moterų pusės. Matyt, kad Wallingford moteris geidžia apšvietos.

Geistina butų, kad vietinė LSS. kuopa stengtųsi parengti tokių susirinkimų daugiau, nes užjautą turi pas visuomenę.

Svečias.

ATHOL, MASS. Čia lietuvių apsigyvenę pusėtinai burelis, bet jiems monotoniškai gyvenant, progresistai negali aktyviškai nieko ypatingo veikti. Todėlgi jie (inteligentai) čia ir nesilaiko, bet traukia kitur, kur juos mažiau persekioje ir kur mažiau tevarzo jų dvasią.

Nors čia ir gyvuoja draugystės bei kelios kuopos tik iš vardo, bet jų darbštumas optimistiškas.

Pastaruoju laiku, manoma sutverti lietuvišką muzikališką Beną. Nors jau buvo padaryta keli susirinkimai ir jau keletas turinčių pėsaukimą lavinties dailės muzikoje prisirašė

įmokėdami apie po \$1 00 įstojimo. O kad nuo draugystės neišgauna žadėtos sumos \$150 00 dėl nupirkimo muzikališkų instrumentų tai ir velka, kaip žydas pantaplius.

Argi mes jau taip ir lauksime vis nuo kitų, kol mumis kas atnės? Ne, turime patį imties už darbo ir stengties jį įknyti. Pamatę mūsų darbo vaisius, persitikrins, kad mes ne savo, bet visnomenės naudai dirbame, tada jie parems mus ir prisidės materijališkai.

Šiuom laiku vėroma smarki agitacija dėl sudrutinimo teatrališkos kuopos «Bilda» ir manoma tuoj pradėti lavinties, kad trumpoje ateityje butų galima kokią komediją pastatyti ant scenos. Nors ši kuopelė jau antri metai kaip gyvuoja, bet dar tik vieną sykį pastatė komediją «Neatmezgamas Mazgas».

Rugpjūčio 2 d., siautė čia smarki audra su ledais ir perkunija, kuri aprankė daug triobų, neskaitant maksimalistų meldnamio ir vieno svetimtaučio paprasto gyvenimo dar ir lietuvių gyvenimą apiupertė, nuplėsdama stogą ir daug kitokios blėdies padarė, bet neuždegė ir nė vieno neužmošė.

Dabar pasklido gandas, kad dievas tyčia parodęs savo galybę ir trenkęs į tą stubą, kur socialistai bei šliuptioniai gyvena. Ar čia ne apsurdishkas manymas? Įvesk perkunargį netrenks, nors ir jūsų apkaltinamąjį gyventojį.

Atholikišis.

SPRINGFIELD, ILL. Šįmet, kaip jau žinoma plačiai visuomenei, kad Illinojų mainierių steikas tęsesi jau 5-tą mėnesis. Kad streikieriai suvargo, nereik nė aiškinti apie tai, nes šioj šalyj daugiausia darbininkai, jau beveik visur yra apšpažinę su streikais ir jų vargais. Beširdžiai darbdaviai sau mano, kad darbininkus koudaugiau nuvargins, tai jie taps nuolankesniais jų vergais. Tečiaus tame jie daug apsirinka. Darbininkai nukankinti, nė nemislina prieš savo skriaudėjus nusilenkti, dar labiau šiaušiasi ir jieško ginklo, prieš juos atsispirt. Streikuojančio, suvargusio darbininko jau akis atsivėrė, ir jis pamato, kad perilgai miegojo, ir kad jo yra geriausias ginklas apšvietimas ir dalyvavimas politikoj. Darbininkai jau persitikrina, kad jų klesos reikalus neapgins nė demokratai, nė republikonai, nė kas kitas,— tik jie patys darbininkai gal apginti savo reikalus, savo tiesas, prisijungdami į viso darbininkų armiją, t. y. socialistų partiją.

Šiandien kur tik pamatysi burelį darbininkų, prisiartinęs prie jų, išgirsi kalbant apie politiką ir sunkų gyvenimą, betiesišką darbininkų išnaudojimą ir tt. Šįmet Illinojaus socialistai, kaip girdėt, išpildys savo tikiatę; socialistų konferencijose dalyvauja skaitlingos publikos klausydamos diskusijų ir prakalbų. Trijs metai atgal, čia ir nuo gatvės socialistiškus kalbėtojus areštudavo, o dabar daleidžia ir teismo namuose laikyti socialistams prakalbas ir konferencijas. Seniau socialistiškos literatūros retai tekdavo kur rasti kokių egzempliorį, šiandien visur jau rasime ir anglekasių mitinguose.

Streikierius taipgi nesiseka sudemoralizuoti, nors labiausiai išsilavinusiems kapitalistų tarnams. Net ir pats U. M. W. of America prezidentas T. J. Lewis kada pasiryžo «Judos Iskarijoto» rolę atlošti 74.000 Illinojų darbininkų parduoti,

Įnešim:

1)

Čių fak

lia vien

*) Šis
pranešta E
krupėnai te

nenusisekė jam. Visi streikieriai, tartum elektrikos užgauti, kad ir labiasiai suvargę buvo, bet balsavo nepasiduoti apgavingui unijos vadovui.

Jau mainierių dirba apie 26.000, o dar streikuoja suviš 40.000. Prezidentas Lewis dar vis nenuleidžia savo judošiškų rankų, šaukia į Indinapolis, Ind. extra «National» konvenciją ir ten tiki juos ant savo pusės nuveikti arba mainierius parduoti. Mainieriai, 10 d. rugpjūčio, siunčia dalegatus į konferenciją tiek, kiek kuris skyrius gal, ir įsako nepasiduoti Lewiso judošiškai politikai. Tečiaus konferencijos laukia ir vilkina susitaikymą.

Reiktų ir kitų Valstijų unijoms atkreipti atydą į besitęsiančius Illinois mainierių streikus ir prezidento T. L. Lewis judošiavimą Šalin panašus judošiai iš darbininkų tarpo.

Springfieldietis.

SAJUNGOS REIKALAI.

Pildančiojo Komiteto Tarimas N 53.

P.K-tui.— Gerbiamieji: Kadangi peržiūrint S-gos atskaitas patėmytina, jog dabartinė S-gos administracija ant pirmos vietos stato apmokėjamą sau algų, nes skolos vietoj mažintis, vis didinasi, o S-gos pajudinamasis turtas visai nežymiai teauga. Ir kadangi ant pareikalavimo Širvydo P.K-tas greit įsakė adm-riui apmokėti jam prigulinčią skolą už knygutes, kurių daugelis buvo atspausdinta «Kovos» spaustuvėje ir «Kovos» darbininkų apdirbtos, už ką S-ga jokio atlyginimo niekad nėra gavusi ir toks reikalavimas išrodo labai drąsiu ir neteisingu. Taipgi patėmijęs, jog nekuriems draugams dar išrodo, jog aš neesu užtektinai pasišventęs darbu ir pinigais, nes reikalauja nuo manęs kokių ten skolų atlyginti S-gai, todėl aš reikalauju, kad man būtų apmokėta mano alga \$250.00, kuri užsilikusi nuo mano administratoriavimo laiko. Manau, jog laukęs visus metus aš turiu tiesą jau gauti juos. Manau, jog vietoj man leist dar antrus metus laukt, teisingiau būtų ir kitam ponui adm-riui savo algos biskį palaukt, kaip kad aš laukiau. Išvengimui komentorų primenu, jog būčiau ir aš galėjęs sau priklausiančią algą kas mėnesį atsiimti, jei būčiau nepirkęs S-gai mašinas, raišes ir tt.

Reikalauju apmokėti man priklausiančią algą kaip greit galima, nes pastojus į Bostono universitetą pinigai mokslui reikalingi. So. Boston, Mass. 10 VI, 10.*) Jūsų *F.J.Bagočius.*

Kaip greit paaiškės dalykas linkui P.K-to pirmesnio 39-to tarimo (žr. «Kovos» N29), kuris dar nėra paaiškėjęs, tuomet apmokėti F.J.Bagočiui nevilkinančiai jam prigulinčią skolą.

New York, N.Y., 18 VII, 10.) LSS P. K-tas { *M. M. Račūtė,*
E. Pittsburg, Pa. 20, VII, 10.) *B. K. Kondratovičius*
Baltimore, Md. 24, VII, 10.) *P. Grinius*

LSS Centro Sekr. *Aug. Purvis.*

New York City, 31, VII, '10.

Pildančiojo Komiteto Tarimas N 54.

Įnešimas P.K-tui:—

1) Kadangi kiekvienas apkaltinimas, be tam tikrai darodančių faktų yra vien tik paprastu neišteisinamu šmeižimu, kas sukelia vien tik bereikalingus užsipuldinėjimus tarpe ypatų ir tuomi

*) Šis dalykas, kaip matoma, seniau buvo prisiųsta, bet jis buvo anuliuotas pas C.Sekr. ir pranešta Bagočiui, kad su tuo dalyku tegul kreipiasi pas Adm-rių, bet pranešus, kad jis jau kreipėsi ten ir negavo pinigų, tuomet pareikalavimas prisiųstas P.K-tui. A. Purvis.

dezorganizuoja organizaciją.

2) Kadangi tokis be jokių darodančių faktų apkaltinimas randasi Bagočiaus algos apmokėjimo pareikalavime (žr. P.K-to Tar. 53), kur pasakyta: «...ant pareikalavimo Širvydo P.K-tas greit įsakė adm-riui apmokėti jam prigulinčią skolą už knygutes, kurių daugelis buvo atspausdinta «Kovos» spaustuvėje ir «Kovos» darbininkų apdirbtos, už ką S-ga jokio atlyginimo niekad nėra gavusi...» (pabriežta mano), kaip matoma, tai F.J.Bagočius apkaltina Širvydą už prisivavinimą S-gos turto savo naudai, bet nepriveda jokių darodančių faktų; o

3) Jei ištikrųjų tokis darbas tapo papildytas, tad per tą S-ga finansiškai nukentėjo, kas turėtų būt ištirta ir atlyginta, todėl dėl išvengimo bereikalingų užsipuldinėjimų bei intrigų ir suradimo teisybės tame dalyke aš įnešu:

a) Kad P.K-tas išreikalautų nuo F.J.Bagočiaus liūdijančius faktus apie Širvydo panaudojamą S-gos turto savo naudai.

b) Jei rasis juridiškai liūdijanti faktai, kad S-gos turtas buvo panaudotas dėl ypatingos naudos per Širvydą, tuomet pareikalauti atlyginimo nuo J.O.Širvydo.

c) Jei tas nebūtų darodoma, tad kaltė puola ant kaltinčiojo F.J.Bagočiaus, kaip skleidėjo neteisingų žinių.

LSS-gai tarnaujantis Centro Sekr. A. Purvis.

New York City 13 VII, 10.

Sutinkame su įnešimu.

N.Y. City, 18, VII, '10.

East Pittsburg, Pa., 20 VII, 10 L.S.S. P.K-as { *M. M. Račūtė*
Baltimore, Md. 24, VII, '10. } *B. K. Kondratovičius*
P. Grinius

New York, 31, VII, 10.

L. S. S. Centro sekretorius *Aug. Purvis.*

Įnešimas LSS. Referendumui.

LSS. 52 kuopos mėnesiniam susirinkime, laikytam Liepos 7 d. pakilo klausimas link V.K-to refer. N9, kuris po visapusiško apkalbėjimo pasirodė netobulu V.K-to nutarimas, kad pavesti algą imančių Centro ypatų samdymą Pildomamjam ir Veikiamamjam Komitetams vieton eiti per referendum. Todėl 52 kuopa motvuodama kad: P.K-tas ne yra kompetentišku panaikinime V.K-to nutarimų. Ir matydama kad pavedimas samdymo centrališkų algų imančių ypatų Komitetams, yra prasižengimas prieš demokratijos principus, kada turime referendumą. Todėl paduoda visos S-gos referendumui, kad V.K-to referendumą N9 atmetų.

N.Y. City, LSS 52-os kp. K-tas { *Org. A. Petraška*
Prot. Rašt. *P. Stinkus*
Iždin. *M. Jukeliėnė*

N.Y. City, 10, VIII, 10. LSS. Centro Sekr. *A. Purvis.*

LSS. Referendum «IV» 1910m.

Kaip matoma iš V Susiv. Protokolo balsavimo pasekmių (žr. «Kovos» N24), tai Adm. ir Sekretoriaus algų klausimas nupuola iš priežasties didžiūmės susilaikiusių balsavime. Todėl Adm-rius ir Sekretoriaus algų klausimas bus leidžiamas antrą sykį per S-gos referendumą, kaip greit tik patilps C.K-tų konferencijos protokolas, kur apie tuos dalykus taipgi buvo kalbama ir bus nurodyta sąjungiečiams, kiek išneša vertės Adm. bei Sekr. darbai.

N.Y. City 10, VIII, 10. LSS. Centro sekr. *Aug. Purvis*

LSS. Referendum «V» 1910m.

11 kp. įnešimas, tilpęs «Kovos» N31 š.m., kad LSS. VI Susivažiavimas įvyktų 1910 metais tapo paremtas per 52 ir 45 kuopas ir eis per S-gos referendum. Diskusavimo laikas to referendumo užsibaigė *September 30, 1910.*

Visos nuomonės linkui to klausimo turį būt siunčiamos «Kovos» redakcijai, o pataisymai arba parėmimai pataisymų turi būt siunčiami Centro Sekretoriui.

Papildymai referendum «V».

a) 52 kuopa savo susirinkime, laikytame rugpjūčio 4 d., nutarus įneša papildymą prie Ref. «V» sekančio turinio: «LSS. VI-as Susivažiavimas turi įvykti mieste *New York, N.Y.*»

b) 45 kuopa savo susirinkime, laikytame rugpjūčio 5 d., nutarus įneša papildymą prie Ref. «V» sekančio turinio: «LSS. VI-as Susivažiavimas turi įvykti mieste *Newark, N.J.*»

c) 45 kp. tame pačiame susirinkime nutarė ir įneša pataisymą-dapildymą prie Ref. «V» sekančio turinio: «LSS. VI Susivažiavimas turi įvykti *1, 2, 3 ir 4 dieną Liepos mėnesio, 1911m.*, nes tame laike daugelis dirbtuvių nedirba, per ką proga yra be nuostolio delegatams nuo darbo atsitraukti».

Kuopos, kurios nori kurį nors papildymą paremti, turi prisijūti C.Sekr. savo parėmimus nevēliaus *September 20*. Jei iki tam laiku nebūs paremtas kuris-nors papildymas, tuomet jis nupuola ir nebūs leidžiamas per S-gos referendum.

LSS. Centro Sekretorius *A. Purvis.*

New York City, 10, VIII. 10.

M. P. R. fin. sekretoriaus pakvitavimas.

Šiuomi paliudiju, kad priėmiau nuo drg. A. Žymanto \$70.00, iš Onos Baronaičiūtės posmertinės, kuriuos tai pinigus pati vēlionė paskutiniam savo laiške M. P. R. paskyrė.

Iš Montreal, Canados, priėmiau per drg. P. Gričių \$5.60, kuriuos suaukavo šie darugai:

P. Gričius, J. Gričius, B. Bačiūnas, J. Gruzinskas, A. Marcinkevičius—po 50 c. M. Motuza, A. Šerpetis, J. Rimša, J. Ališauckas, J. Žemaitis, M. Buxas, A. Staniulis, P. Navickas, K. Vaiginas, J. Ridikas—po 25 c., J. Zubrickas 10 c.

Iš Springfield, Ill. priėmiau nuo drg. V. Černiausko \$81.00. Pinigai pasiūsti izdnikui A. Sideravičiui.

Fin. Sekr. *S. Michelson.*

Biblijografija.

Valstiečiai ir 1831 m. Revoliucija Lietuvoje. Iš Šiaulių Ekonomijos Archyvo. Augustinas Janulaitis. Atmušta iš «Lietuvių Tauta». M. Kuktos spaustuvėje, Vilnius, Rūmų gatvė N4, 1910m. 29 puslapiai, didelio formato. Kaina 50 kap.

Proceedings National Congress of Socialist Party, held at Chicago, Ill. May 15 to 21, 1910.

Yra tai labai interesuojantis socialistus Socialistų Partijos šiometinio kongreso raportas, išleistas diktokoje knygoje, susidedančioje iš 324 puslapių. Joje telpa dalyvavusiųjų kongrese visų atstovų kalbos, perduotos stenografo Wilsono E. McDermut'o, visi kongreso nutarimai ir darbai. Tas pilnintėlis raportas išleistas socialistų lėšomis, tariant prenumeratos keliu, todėl Partijos centralinis sekretorius J. Mahlon Barnes per socialistų redakcijas kreipiasi į visus socialistus su prašymu prisidėti prie uždengimo išleidimo lėšų per nupirkimą knygos, kuri lėšuoja 50c. Gaunama pas S.P. centr. sekretorių šiuo antrašu: Nat'l Headquarters, 180 Washington st., Chicago, Ill.

L. S. S. Finansu Apyskaitos.

Birželis Mėnuo, 1910 m.

INPLAUKOS

Mėnesinių mokesčių:

Kuopos Įmokėjo	Kuopos Įmokėjo	Kuopos Įmokėjo			
1	9.80	48	1.40	114	3.20
4	9.40	50	1.70	115	4.75
6	11.80	52	4.60	124	2.20
9	5.20	56	3.60	126	1.20
15	6.80	58	3.20	130	2.40
16	2.40	65	2.00	131	3.20
17	11.10	69	3.60	133	2.40
18	3.60	70	1.20	135	2.20
23	3.00	71	3.00	137	5.80
25	2.20	80	3.60	140	1.25
25	12.40	81	19.20	142	1.60
31	3.60	88	4.00	144	1.60
34	4.00	89	4.40	145	1.00
37	2.00	91	3.60	147	5.00
41	1.60	93	2.00	148	1.60
42	1.35	95	2.60	149	2.40
44	3.20	105	4.60	150	3.00
45	1.80	110	6.00		

214.35

Pavienių sąnarių mokesčiai.

J.N.—kas 3.00, J.J.Chepas 2.00, W.Wenslovas ir K.Vailio- viso po 1.00, V.Alyta 40c. Viso 7.40

Prenumerata «Kovos».

Jonas Šlapelis 3.00; P.Poškaitis, D.Revka, Jonas Globis, J.Tamošaitis, F.Domelis — po 2.00; G.Valentine, J.Tamolevich, Aug.Zaveskis, Wm.Kedis, D.Stripeila, J.Maženis, J.Skritulis, B.Mališauckas — po 1.00. Viso 21.00

Prenumerata «Moteris ir Socializmas».

A.Čekanauckas 2.00; A.Čižas, L.Zavadskas, J.Jančaitis, J.Lelionis, R.Tomkevičius, B.Mališauckas — po 1.00. Viso 8.00

Prenumerata «Revol. Dainų».

M.Algminovičius 1.00

SUTRAUKA ĮPLAUKŲ

Buvo izde.....	\$693.10
Mėnesinių duoklių.....	\$214.95
Pavienių sąnarių mėnesinių duoklių.....	7.40
Prenumeratų «Kovos».....	21.00
Už apgarsinimus.....	136.81
Už literatūrą.....	75.40
Už pašalinius darbus.....	55.25
Įvairių įplaukų.....	23.70
Pavieniai «Kovos» numarai.....	3.15
«Kovos» Fondas.....	2.25
Pren. «Rev. Dainoms».....	1.00
Čarteriai (kp.: 145).....	1.00
Prenum. «Mot. ir Soc.».....	8.00
Išviso.....	1242.41

IŠLAIDOS.

«Kovos» išlaidos.

Statymas 88,00; popiera 48,00; spauda 45,56; pačtas ir

nuvežiojimai 21,95	Viso 203.51
<i>Namų išlaidos.</i>	
Randa 35,00; Gazas 4,20; Electra 2,62	Viso 41,82
<i>Pašalinių darbų išlaidos.</i>	
Statymas 40,00, spauda ir lankstymas 27,70, popiera 19,24; atramentas 20c.	Viso 77.14
<i>Literatūros pirktai.</i>	
Nuo A.Olszewskio	28.96
<i>Visoki išdavimai.</i>	
Angliški laikraščiai 90c, benzinas 17c, potašius 10c; važinėjimai 85c; žodynas 1,00, nuošimčiai už apskelbim. 2,00; popiera adresams 1,00; popiera redakcijai 85c; pren. laikraščių 4,35.	Viso 11.22

<i>Spaustuvės įrankių.</i>	
Raidės ir ženkleliai 53,41; blėkutės 96c; composing stiek 3,00; špaltos 3,15; blėkutės ir kiti mažmožiai dėl «Mot. ir Socjalizmas» 7,56.	Viso 68,08

SĄTRAUKA IŠLAIDŲ.

Kovos išlaidų.....	203.51
Algų Redaktoriui ir Administratoriui.....	100.00
Namų išlaidos (Randa, gazas).....	41.82
Pašalinių darbų išlaidos.....	77.14
Literatūros pirktai.....	28.96
LSS. Knygų išleidimas.....	10.00
Visokių išdavimų.....	11.22
Oentr. Sek. išlaidų [už Gegužį].....	6.15
Spaustuvės įrankių.....	68.08
P.Norkui išlaidos.....	2.50
F.B.Puskunigiui už sekretoriavimą.....	10.00
C.Sekr. išlaidų [už Birž.].....	5.52
Krasos ženkleliai ir expresai.....	14.13
	Viso kartu 579.03

Klaidų atitaisymas.

Liepos mėn. 1909m. tapo pakvituotas dublikatas bilos už gazą — 4.32, taigi tą sumą atitraukus nuo šio mėnesio išlaidų bus tik \$574.71.

Pašarga. Pašalinių darbų skyriuje įeina dabaigimas dirbti «Žemės Išpažintis»: statymas, popiera ir aptaisymas \$36.70, už ką pinigai paimti dar Bagočiaus laikuose. Taigi įplaukos už pašalinius darbus ant tiek mažesnės.

Įplaukė	- - - - -	\$1242.41
Išėjo	- - - - -	574.71
Lieka	- - - - -	667.70

J. Grinius, Administratorius.

Turtų Kon. Kom. { J. Skuodžius
M. Zdanauckas

Ar galima tylėt ant tokios apšmeižos?

Man rašo d-gas J. Burokas iš Bridgeport, Conn. Sek. 41-mos LSS. kuopos, užtikrindamas, kad p. P. Delinkevičius, kuris truputį dirbo prie «Kovos», be atsižvelgimo ant nieko, tai stubose, tai karčiamose bei kur kitur, kiek tik pajiegdamas pasakoja, kad «Kovos» admistratorius J. Grinius, neapsakomai vagia sąjungos turtą, nieko nepaisėdamas ir

trumpame laike sąjunga turėsianti subankrutinti, nes prie tokio vogimo ilgiau gyvuoti nebus galima.

D-go J. Buroko laišką perskaičiau balsiai dabartiniams «Kovos» darbininkams ir jie yra liudininkai teisingume tos apšmeižos; kadangi minėta apšmeiža yra bjauriu darbu, kuri deskredituoja žmogaus vardą, įkriminuoja ypatą prieš visuomenę ir neapsakomai kenkia bizniui, todėl tą šmeižiką galėčiau suareštuoti ir nubausti teismo keliu. Bet man tas daryt nesinori, ypač kad mes socjalistai su dabartiniais teismais nenorime nieko bendro turėti. Bet ant tokios apšmeižos tylėt negaliu. Patarkit draugai, ką turiu daryt su tuo šmeižiku!

«Kovos» Adm. per J. Grinius.

KLaidų ATITAIŠYMAS.

«Kovos» N27, straipsnyje «Mokslaeivio Išpažintis», pasakyta Tėvynės Mylėtojų Draugystė, turi būti: Chicagos «Teisybės Mylėtojų Draugystė».

«Kovos» N26, straipsnelyje «Žodis į Visuomenę», paduotas ne-teisingas 137 kp. nario Povilo Bukėno antrašas ir pavardė, būtent 33 — 10th st. Povilas Bukeris, o turi būti Povilas Bukėnas 33 — 100 str.

«Kovos» N32, straipsnelyje «Mums būtinai reikia mašinos» pasakyta «Laisvosios Minties» leidėjams kiekviens numeris apsieina mašina statant tik 40 dolerių, turi būti: kiekviens numeris mašina statant apsieina 40 dolerių pigiau.

Paskaita ir laisvos diskusijos.

Tema: Kas pagimdė socjalizmą ir kaip socjalistai žiūri į dabartinį kapitalistišką surėdymą.

Parengė 9-ta LSS. kuopa, Wilkes Barre, Pa. Salėje Juozo Dedeckio, 286 Majolen, St. Rugsjuo 21 d. (nedėlio), prasidės 2-rą valandą po piet.

Kaip jau matėte iš čion pabriežtos tėmos, jog klausymas labai platus ir žingedus, todėl kviečiami draugai ir drugės kuoskaitiln-giausiai susirinkti ir naudotis tuo prakilniu pranešimu.

Užkviečia LSS. 9-tos kuop. Komitetas.

Pajieškojimas.

Pajieškau šių draugų, prie kurių turiu svarbų reikalą; draugai čia paminėti teiksis atsišaukt patįs: J. Mickunas 1233 E. Pine st., Mahanoy City, Pa.; B.K.Radzevičius 3252 So. Halsted st. Chicago, Ill.; Ignas Šukys, Box 32, Rhone, Pa.; Šakys, Easton, Pa.; Ant. Siderevičius, 2849 Dickens ave, Chicago, Ill.; Antanas Gustainis, Box 27, Red Lodge, Mont.; Ant. Jonikas, Box 401, Clinton, Ind.; Kaz. Sitavičius, 11146 Michigan ave, Chicago, Ill.; K. Valvoda, 71 Henry st., Rochester, N.Y.; Katilius, 1011 21st str., & Oakley ave., Chicago, Ill. Visi draugai teiksis atsišaukt kaip galima greičiau.

K. Rutkus,

1417 N. 10th st., St. Louis, Mo.

Atydai VI rajono Mass. valstijos.

LSS. VI rajono konferencija atsibus nedėlioje 4 d. Rugsėjo (September), š.m., Gerdner, Mass. Prasidės 9 val. iš ryto. Draugai arba kuopos privalo pasirūpint prisiumtumu įnešimų ir atstovų. Delegatai turi turėti kuopų išduotus mandatus. Konferencijos salė ir paįškinimas atvažinojantiems, kaip lengviau surasti, bus bis-kį vėliau.

VI rajono Sekr. J. Undzius

318 Broadway, So. Boston, Mass.

Įmokėjo

3.20
4.75
2.20
1.20
2.40
3.20
2.40
2.20
5.80
1.25
1.60
1.60
1.00
5.00
1.60
2.40
3.00
214.35

Vailio-
Viso 7.40

Globis,
Tamole-
enis, J.
Viso 21.00

inčaitis,
Viso 8.00

1.00
\$693.10
\$214.35
7.40
21.00
136.81
75.40
56.25
23.70
3.15
2.25
1.00
1.00
8.00

o 1242.41

pačtas ir

Didelis Piknikas.

Susivien. Lietuviškų Draugysčių, atsibus nedėlioį, 28 d. Rugsėjo (August), š.m., Bergman Grove, Riverside, Ill. Pradžia 9 val. ryto. Įžanga 25c. porai.

Bergmano daržas savo gražumu jau taip pagarsėjo tarpe lietuvių, kad jau nė nereikalinga apie tai kalbėti. Suv. Liet. Dr-sčių Komitetai visuomet parengia puikius balius ir piknikus; o šitas bus puikiausias iš visu. Todėl, jauni ir seni, atsilankykite kuo skaitlingiausiai šitan piknikan. Pelnas eis būdavoįmumui svetainės.

Darbininkia! Kur tavo išganymas?

Tavo išganymas moksle ir apšvitoj. Bet kur tavo mokykla? Tavo mokykla, tai naudinga moskliška knyga, tik naudingas ir ir geras knygas skaitydamas prieisi prie tikro susipratimo ir apšviesi savo protą, o per tai pagerinsi savo gyvenimą.

Todėl, jei nori apsišviesti skaitydamas geras knygas, tad visuomet knygų reikalauk iš «Kovos» knygų sąkrovos, nes «Kovos» knygų sąkrova, pardavinėja vien tik naudingas ir pamokinančias knygas. Siuntinius visuomet išsiunčia teisingai ir į laiką.

Keystone Phone Main 14-23
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

DR. PHILIP ROVNO

423 PINE ST., PHILADELPHIA, P. A.

Prisimimo: Iki 10 š. ryto. Nuo 2 iki 3 P. M. valandos: Nuo 6 iki 8 vakare.

Galima susikabēt rusiškai ir lenkiškai.

KATALIOGAS DYKAI!

Kas Nusipirks Naują juokingų dainų Knygelę dainų Vainikėlis' kurios prekė 15 cent. tam Prisiųsime Katalioga Dykai. Tame kataloge Telpa aprašymai apie Elektriskų krutancijų paveikslų mašinas. **Magiszkas Sztukas**, lempas, visokių gatunkių knygas, drukuojemų mašinėlių **Armoniku** koncertinu Britvu, Laikrodėlių, Auksinių rašomu plunksnu, Spilkių, Žiedų, Lenciugėlių, Strielbių ir tt. **George A. Pupausky & Co. Dep. 1 2342 S. Leavitt St. Chicago, Ill.**

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Prie išsisukimo, Sudurdimo, Perimtu muskulu, Skausmu Romatizmo, Neuralgijos ir panašiu kančiu niekas taip greit nepamašina, kaip suteipimas su **Pain Expelleru**. *Patentama v. 1908 ap. Rokose uc 25 ir 60c.* **F. Ad. Richter & Co. 215 PEARL ST. NEW YORK** Tėmykit ant Ankero ženkle apsaugojimo.

Pirmutinis ir Seniausias Lietuvių "DILGĖLĖS" Juokų ir Satyros Laikraštis

Su juokdariais, originaliais paveikslais, einaš penktus metus (nuo 1906 m.) Per ketverius metus "DILGĖLĖS" telp bojo, kad dvigubai pasitankino: buvo mėnesinė, dabar—DVISAVAITINĖS, t. y. leidžiamos kas dvi nedėli. Telp padidėjusiose ir tankloose "DILGĖLĖS" telpa jau ne tik daugybė juokų, pasjuokų ir paveikslų, bet ir visokių naujienų ir aprašymų iš politikos, gyvenimo, mokslo ir dailės. "DILGĖLĖS" užstoja skriaudžiamuosius, bet dilgins visų palkiojimus. Kalba visiems suprantama, nes dilgant ir nepikta. Prenumerata: metams 1 doleris (visas šalis, pusel metų 60c. Užsirašyk tuojaus. Rašyk šiuo "D." leidėjų adriau: :: :: :: :: :: :: :: ::

Baltrušaitis Bros. 2304 Fifth Avenue PITTSBURG, :: PA

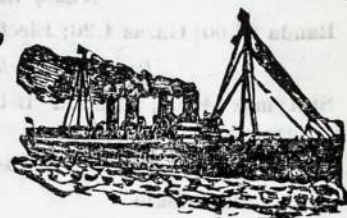
! Skaltytojus.

Gerbemieji! kurių prenumerata dar likosi neatnaujinta, malonėkite nevilkinti, bet prisiųsti užmokestį atnaujinimui idant nesu sitrukdytų laikraščio siuntinėjimas.

Kovos administracija.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA Lietuviška Banka Philadelphiaje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausų linijų laivų. Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tų greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikietų.

Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Labai smagu skaityt «BALTRAMIEJAUS NAKTIS».

Šioje knygoje atrasi daugiau juokų nekulp dešimtyje juokdaringuose laikraščiuose per 10 metų, daugiau patiekos ne kaip išgeriant 10 bačkų alaus, daugiau gerų rodų, persergėjimų, ne kaip visuose senmergių, gyvenašlių ir davatkų leistruose ir daugiau smagaus pakutenimo, ne kaip per rugpjūtę ant šalmių vakare klerikai su merginoms ir tt. Jeigr neturi tos knygos, tai nelauk ne menesio, ne dienos, bet tuojau pasiuskie 75c., o apturesi, adresuojant:

J. Naujokas, 120 Grand str., Brooklyn, N.Y.

Apturejės tų knyga tuojau patogiai atsiesek ir skaitydamas ją turesi daugiau džiaugsmo, ne kaip už 75 dol. radęs, daugiau karsčio, negu klebonas nuo davatkos.

BUK VYRAS

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del viru. Knyga ta prastais, suprastais žodžiais pasaka kaip gal atgauti vyriškuma, isigydyti nuo užnuodijima kraujis arba sypili, nubiegima sieklos, patrotitu stypribe, pučkas ir kitus išmietimus, negromulavima, patrotitus stypribe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vysas vyru lygas, gal buti išgidomas sava namuse privatiskai, slapta ir labai pygjai. Ta, dykai igauta knyga, pasakis jums kodel jus kentat ir kaip gallet galutinaj isigydyti. Knyga ta yra krautuvė žinios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Doktoru, katras atsydave ilgo lajka tyrinejmu tu, specialiaus lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačto, ing užpečetita konverta. Nesuisk nekokiū pinigų, tyk parašik sava varda, ir adreas ant žemiaus paduotu kuponu, katru siusk mums šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., L 903 22 Fifth Avenue, Chicago:
Godotinas Tamista: Pagal Tamistos prižadiejima, aš norielėjim jog Tamista prisistumei man vysai dykai vėna jusu knyga del viru

Vardas:
Adresas: Steltas:

Draugai skaitykit ir platinkit „Kova“

Publ. LITB D. [1] 1811
Nr.
J. B.
L. F. a
Kaina
V. Kain
J. Grin
Joej P
LAIŠI
KORĖ
SAJU
Kiekvie: binas, pris VA, "Lil) gaus dovą kaina 76c. taip labai užsirašyti i gas. Kap nos užsiraš tirtaučiai
JOHN
ŽIN
dojami
ji tam ti
tas tuos
už buteli
K
Gražas prie dvi rankos i Soeljal daugiaus ia sos zenklell
Šiuon Prekė 25c tų naują p užmokestį Adres
1811